

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ Θ'.

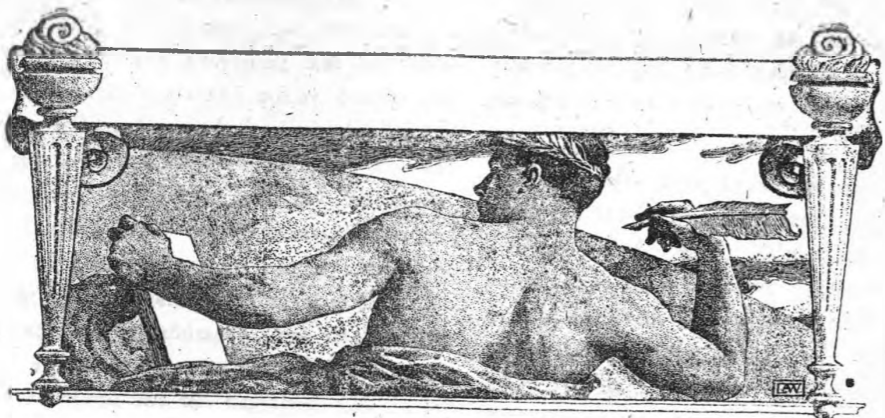
ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1916.

ΤΕΥΧΟΣ 101

ΕΞΩΡΑΤΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

*Ἡ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης γενομένη δεινδρὸ-
φύτευσις ἐπὶ τῆς Ἀεροπόλεως.*

Ο ΑΡΧΙΔΟΥΞ ΛΟΥΔΩΒΙΚΟΣ ΣΑΛΒΑΤΩΡ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

(Συνέχεια)

— «Ναί, μās προσέθεσε, σκοπόν είχε να τὸ κάταρσις κατὰ πρότυπον τῶν τελειότερων τῆς Αὐστρίας παρθεναγωγείων. Ἄλλὰ μετὰ τὴν δολοφονίαν περιῆλθεν τὸ Ἀχιλλεῖον εἰς χεῖρας προσώπου, τοῦ ἀδίκως μισεῖ τὴν Ἑλλάδα ἐξ αἰτίας τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὀθωνος, λέγω ἀδίκως, διότι τότε ἡ Ἑλλάς ἦτο ἀθῶα...»

Ὁ Ἀρχιδούξ πολὺ ἠγάπα τὴν Αὐτοκράτειραν καὶ ἡ δεκάτη Σεπτεμβρίου, ἦτο διὰ Αὐτὸν μία ἐκ τῶν θλιβερῶν, ἡμερῶν, καθ' ὅς ἐτέλει ἐν κρυφῷ καὶ παρὰ βύστω μνημόσυνον.

Ὁ Ἀρχιδούξ καὶ ἐν Ζακύνθῳ εἶδει κατὰ τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς Αὐτοῦ τὴν ἀγαθὴν Του καρδίαν, καρδίαν χριστιανικὴν. Μαθὼν ὅτι ὁ παρὰ τῷ ταχυδρομείῳ παραμένων λούστρος εἶχε πολεμήσει καὶ ἐκ τοῦ τραύματός του δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῆ, κάθε πρωὶ τοῦ εἶδε μίαν δραχμὴν. Γέρων καλῆς οἰκογενείας εἶχε ξεπέση καὶ μετερχόμενος τὴν ἐπιστήμην του, δὲν ἠδύνατο νὰ ζῆσιν τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν στενωχορίαν του ἡμέραν τινὰ, ὁ δυστυχῆς, τὴν ἐξέφρασεν εἰς τὸν Ἀρχιδούκα. Τὴν ἐπομένην τὸν συναντήσαμεν καὶ με ἠρώτησε τίς ὁ γέρον ὅστις μās ἐχαίρετα. Εἰλικρινῶς τοῦ ἐξιστόρησα τὴν τιμότητα καὶ τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν στενωχορίαν του. Ἐπειτα ἔμαθον ὅτι καθ' ἑκάστην τὸν περιέμενε παρὰ τῷ Ἁγίῳ Μάρκῳ καὶ τοῦ εἶδε τακτικὰ πέντε δραχμῆς. Ἄλλος τις ἔμπορος, ὅστις τιμῶς εἶχε χρεωκοπήσῃ καὶ ἦτο οἰκογενειάρχης καθ' ἡμέραν τὸν περιέμενε εἰς τὴν προκυαίαν, μετὰ μεσημβρίαν καὶ ἐλάμβανε ποσὸν τι. Μεταβαίνων εἰς τὴν ἐξοχὴν εἶδεν εἰς τὸν ἀκολουθοῦντα ὑπερῆτην ἑκατὸν δραχμῆς εἰς μονόδραχμα εἰς δίδραχμα, καὶ εἰς τὰ χωρία διέτατε καὶ εἶδεν εἰς παιδία, γέροντας, γράϊας, πύσοντας γὰ νὰ πιῶνε ἕνα καφέ...

Καὶ ὅταν ὁ ὑπερῆτης ἔλεγε: Ὑψηλότατε ἐτελείωσαν, ἐστρέφετο πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην λέγων...

— Νικόλα, ἔχεις χρήματα;

— Ναί, ἔχεις Ὑψηλότατε.

— Δῶσε, δῶσε νὰ πιῶν καφέ...

Τὸν ἀμαξηλάτην ἐπλήρωνε κάθε ὀκτὼ ἢ δέκα ἡμέρας, δηλαδὴ ὅτε τοῦ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν καὶ ἐγένετο αὐτολεξεί ὁ διάλογος οὔτοι:

— Νικόλα τί χροστῶ;

— Γὰ ἀγῶγια καὶ ἀκόμα γὰ δῶσε, δῶσε μόνον δραχμῆς... καὶ ἤρχιζε νὰ ἀριθμῆ τὰς ἡμέρας καὶ τὴν ποσότητα. Ὁ Ἀρχιδούξ ἔπειτα ἐπανελάμβανε δις τὸ ποσὸν καὶ συνεπλήρωνε πάντοτε τὸ ἑκατοντάδραχμον. Δηλαδὴ ἐὰν ὁ λογαριασμὸς ἦτο κατώτερος τῶν 300 ἢ 400 δραχμῶν, συνεπλήρωνε τὰς 300 ἢ 400 καὶ τοῦ ἔλεγε:

— Ρέστο πίνεις κρασί, μὰ νὰ μὴ μεθῆς.

Διὰ τὴν ἄμαξαν εἶδε καθ' ἑκάστην δραχμῆς 15, καὶ διὰ τὸν ἡμίονον καὶ ἀγωγιάτην δρ. 15 ἐτίσθη.

Ἀφηγηθῶμεν καὶ ἄλλα μικρὰ περὶ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ βίου Αὐτοῦ.

Ἦτο ἡμέρα ψυχροτάτη τοῦ Δεκεμβρίου καὶ μαζωμένος ἀπὸ κρύο ἕνα μπαλωματῆς ὑπέργηρος εἰς τὴν συνοικίαν τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, ἐκάθητο ἐνώπιον τοῦ μπάγκου τοῦ περιεμένων χωρικὸν τινα διὰ νὰ πάλωσῃ τὰ παπούτσια. Ὁ Ἀρχιδούξ διηρυθύνετο εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Ὁ γέρον ἀσκεπῆς προσεπάθη νὰ ἐγερθῆ χάριν σεβασμοῦ.

Ἦ Α. Υ. διατάττει καὶ σταματῆ ἡ ἄμαξα, προσκαλεῖ τὸν γέροντα καὶ προτείνει τὸν πόδα διὰ νὰ τοῦ πάλωσῃ τὸ παπούτσι.

Πράγματι ἦτο ὀλίγον ξυλωμένος. Μετὰ πέντε περίπου λεπτὰ ἡ ἐργασία ἦτο ἐτοίμη.

— Πόσον κάνει ὁ κόπος;

— Τίποτε, Ὑψηλότατε, ἀρκεῖ ἡ τιμὴ τοῦ σῶς ἐδούλευσα.

Μειδιῶν ὁ Ἀρχιδούξ τοῦ δίδει ἕνα καινούριον εἰκοσιπεντάδραχμον. Ὁ γέρον τρέμων ἐκ χαρῆς προσπαθεῖ νὰ ἀσπασθῆ τὴν ἐλεήμονα χεῖρα, ἀλλ' ὁ Ἀρχιδούξ ἀποσύρων αὐτὴν τοῦ λέγει: **Στὸ Δεσποτὴ φιλοῦνε τὸ χέρι.** Ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς ἐμὲ λέ-

γει. **Ἴσως ὁ δυστυχῆς νὰ εἶναι νησιτικός.** Ναί, ἀπήνησα, φαίνεται ἀπὸ τὴν ὀχρότητα. Ἦσαν δύο ὄροι μ. μ.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν μανθάνω ἀπὸ τὸν γέροντα ὅτι πράγματι εἶχε νὰ φάγῃ ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἡμέραν, καὶ ὅτι εἶχε γράϊαν γυναῖκα φιλάσθενον.

Φυσικά, τὰ ἔκαμα γνωστὰ εἰς τὸν Ἀρχιδούκα καὶ ἔκτοτε ὁσάκις διήρχετο ἐκεῖθεν τῷ προσέφερε χρήματα.

Παρατηρήτεον ὅτι ὁ Ἀρχιδούξ ὁσάκις ἤθελε νὰ ἐλεῆσῃ πτωχὸν ἐργάτην, πάντοτε προσεπάθει ἢ ἐλεημοσύνη Αὐτοῦ νὰ φανῆ ὡς ἀνταμοιβὴ ἐργασίας.

Ἐνῶ ἦτο γενναῖος, ὅμως δυσηρεστεῖτο με τοὺς ἀσχοκερδεῖς, οὓς ἀπέφευγε.

Ἐφρωμένον ἐν παράδειγμα. Ἐσυνεῖθειζεν ἀπὸ κάθε τόπον νὰ ἀγοράζῃ ἐγχώρια εἶδη διὰ τὴν συλλογὴν Αὐτοῦ. Ἠμέραν τινὰ μās λέγει ὅτι ἐπεθύμει μίαν φλογέραν. Ἐφροντίσαμεν. Ὁ χωρικός τῷ ἔφερε τὴν φλογέραν.

— Πόσον πούλης τὴν φλογέραν;

— Ἀπάνω κάτω δέκα δραχμῆς. Ὑψηλότατε.

— Καλὴ, εὐχαριστῶ, ἤθελον μόνον νὰ μάθω τὴν ἀξίαν των. Μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν μās ἔκαμε τὴν ἰδίαν παράκλησιν. Ὁ χωρικός ἐκ νέου ζητεῖ ὑπερβολικὴν τιμὴν καὶ λαμβάνει τὴν ἰδίαν ἀπάντησιν. Μετὰ τινος μῆνης ἐκ νέου ἀνιχνεύει τὴν παράκλησιν. Ὁ χωρικός παρυσιάσθη. Ἦτο ἕνας γέρον, ζωηρός, γεμάτος ἀπὸ ζοῆν. Λαμβάνει τὴν φλογέραν, τὴν καίζει.

— Πόσον πωλοῦνται αἱ φλογέρες;

— Ἄ, Ὑψηλότατε, ὅσο τυχὴ μία δραχμῆ, δύο καὶ τίποτε ἢ δύο τρεῖς δεκάρες.

Ὁ Ἀρχιδούξ χαροῦμενος ἀπὸ τὴν εἰλικρινεῖαν τοῦ γέροντος διατάττει τὸν παρέχει αὐτὴν νὰ παραλάβῃ τὴν φλογέραν.

Εἰς τὸν γέροντα δίδει ἐξαυτὸν δραχμῆς καὶ στρεφόμενος πρὸς ἡμῶς λέγει: **ἡ τιμότης πρέπει νὰ ἀνταμείβεται ἀδρῶς.**

Ἐπρόκειτο νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸ νησιδίων Ἁγιος Νικόλαος. Πρὸς εὐκολίαν διέταξε τὴν λέμβον νὰ μεταβῆ εἰς Ἄλκυας. Μετὰ τὴν ἄμαξαν ἐφθάσαμεν περὶ τὴν ἐννάτην. Μετέβημεν μετὰ τὴν λέμβον εἰς τὰ Ξύγκια καὶ ἔπειτα εἰς τὸ νησιδίων. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ἐπρογευματίσαμεν ἐπὶ τῆς δροσερῆς γλῶσῃ καθήμενοι ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐρημιωμένης οἰκίας. Τὴν ἕκτην ὥραν ἔπρεπε νὰ εἶναι εἰς τὴν πόλιν διὰ τὸ γέμμα. Ἦ ὥρα ἦτο προχωρημένη. Ἐλυπεῖτο τοὺς ἵππους, ἀλλὰ συγχρόνως ἤθελε νὰ εἶναι τὴν ὀρισιμένην ὥραν. Λέγει λοιπὸν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην νὰ ἐπιταχύνῃ, ἀλλὰ συγχρόνως ἔστενωχορεῖτο.

— Ναδάλε, λέγει εἰς τὸν συνοδὸν ὑπερῆτην, ποῖος θὰ φθάσῃ ὀγληρωρότερα ἡ ἄμαξα ἢ ἡ βάρκα;

— Ἦ βάρκα, Ὑψηλότατε, διότι ἔχει ὀκτὼ κουπιὰ καὶ κανιά.

— Ὁχι, λέγει ὁ ἀμαξηλάτης θὰ φθάσῃ ἡ ἄμαξα μās.

— Καλὰ, θὰ ἴδωμεν ποῖος θὰ κερδίσῃ καὶ θὰ ἔχη πέντε δραχμῆς.

Ὁ θεὸς γνωρίζει τί ὑπέφερον τὰ δυστυχῆ ἄλογα, διὰ νὰ κερδίσῃ ὁ ἀμαξηλάτης τὸ στοιχίμα. Μόλις ἔβλεπεν ὁ Ἀρχιδούξ ὅτι οἱ ἵπποι δὲν ἔτρεχον πολὺ ἔλεγεν:

— Ὁ Ναδάλε, ἀπόψε θὰ γλεντήσῃ πέντε δραχμῆς.

— Ὁχι, Ὑψηλότατε δὲν θὰ γλεντήσῃ.

Φυσικά ἡ ἄμαξα ἐφθασε δυνάμει τῶν μαστιγώσεων καὶ ὁ ἀμαξηλάτης ἔλαβε τὰς πέντε δραχμῆς διῶτι ἐκέρδισεν.

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΜΑΧΜΟΥΤ ΤΟΥ Β΄.

Ἦτο μίαν ἑσπέρα φθινοπωρινὴν με καταπόρφυρον οὐρανὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου τοῦ 1912. Ὁ πόλεμος τῶν τεσσάρων βαλκανικῶν συμμάχων κατὰ τῆς Τουρκίας εἶχε κηρυχθῆ. Πιστοὶ τε μουσουλῆμι καὶ ἀπιστοὶ ἠγάρι μουσουλῆμι ὑπήκουον τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους. προσεκλήθησαν ἐσπευσμένως ὑπὸ τὰ ὄπλα ἔπος, ἐνδύντες τὰς προσπάθειάς των. καταστραφίψαι τοὺς ἐχθρούς τῆς. καθ' ὑπόσχεσιν μόνον. κοινῆς Πατρίδος, χύοντες καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ κίματός των κατὰ τὴν παροικιωμένην ἐκφρασιν τοῦ περιωνόμου Ἐμδερ-Βέη καὶ βραδύτερον Ἠσπία.

Μία φυλὴ τούρκων ὑπὸ τὸ ὄνομα Κιζιλμπάσις ἐρουθροκέφαλοι, κατοικοῦσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ ὄρεινότερα μέρη τῆς Θράκης, εἶνε ἀξία ἰδιαίτερης μελέτης ἀπὸ ἐθνολογικῆς ἀπόψεως. Οἱ Κιζιλμπάσιδες

δὲν ἔχουν καμμίαν ἐπικοινωνίαν ἢ ἐπιγῆμιαν μετὰ τῶν λοιπῶν τούρκων Ἰθῶν ἀπομεμονωμένοι εἰς χωρὰ ἀποκλειστικῶς ὑπ' αὐτῶν κατοικούμενα, ἔχουσι συμβολικὸν σύμβλημα κατὰ τὸν χαιρετισμὸν οἱ οὐ ἀναγνωρίζουσιν ἀλλήλους. εορτάζουσιν, οὐχὶ πλέον ὡς θρησκευτικὴν ἀλλὰ μᾶλλον φυλετικὴν εορτὴν των: τὴν 20 Ἰουλίου ἡμέραν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ. διατηροῦσι πολλὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα τῶν Χριστιανῶν μετὰ τῶν ὀποίων καὶ τὰ κάλλυθα κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου των. εἶνε ἄγαν λιτοὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν των βίον, πιστοὶ καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ ἐν γένει διὰ τῆς καθόλου σώφρονος καὶ κοσμίας συμπεριφορᾶς των. παρέχουσι τὸ ἐνδόξιστον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ Κιζιλμπάσιδες φυλὴ Χριστιανικὴ ἦτοι ὑπέκλυθεν εἰς τὴν βίαν καὶ

έξιπλαμισθή κατ' επιφάνειαν κατά τους μαύρους χρόνους της τουρκικής παντοδυναμίας με την επιφύλαξιν όπως, δι' άποχής από έπιγαμίας και έπικοινωνίας μετά των λοιπών τουρκικών φυλών, διασώθη, εδυνατόν, την φυλετικήν της ύπόστασιν, άλλ' ή πολυχρόνιος τρομοκρατία επέδρασεν ελευθέρως επί του θρησκευτικού των αισθήματος και δέν διασώζουσι πλέον ειμή λείψανη μόνον της χριστιανικότητος των άνευ τάσεως προς έπάνοδον προς τας άγκάλας της προπτορικης των θρησκείας. Είνε αυτοί οι δυστυχείς Κιζιλμπάσιδες οτινεις βραδύτερον, μετά την υπό των Βουλγάρων στρατιωτικήν κατάληψιν της Δυτικής Θράκης, κατχοθέντες υπό των περιοίκων Βουλγάρων ως έλκοντες την καταγωγήν εκ Χριστιανών, μυρία υπέστησαν μαρτύρια εκ μέρους των επισήμων Βουλγάρων όπως εκχριστιανισθώσι και βαπτισθώσιν υπό των ιερέων των άντι της καταναγκαστικής άμοιδής δέκα φράγκων κατ' άτομον οι πλείστοι ήναγκάσθησαν να υποκύψουν εις την βίαν· έσοι δέ έδειξαν ακλόνητον έμμονήν εις το θρησκευμά των, έτάφησαν ζώντες δημοσία και πανηγυρικώς προς δόξαν της άνεξιθρησκείας των απογόνων του Κρούμου.

Δεκαοκτώ χωρία περί τον Ραϊλίαν (ίσως "Άγιον Ηλίαν) την ύψηλοτέραν κορυφήν της Ροδόπης, κατοικουδνται άποκλειστικώς υπό Κιζιλμπάσιδων και ούτοι, έχοντες επί κεφαλής τον φύλαρχόν των Χιουσειν Άγάν, άνδρα σώφρονα και συνετόν, έσπευσαν έχόντες άκοντες εις την φωνήν της Πατρίδος και κατήλθον έν σώματι εις Σουφλίον, έδραν υποδιοικήσεως, όπως ένδυσθώσι το χακή (λέξις περσική) σημαίνουσα το γήινον χρώμα) και προσφερθώσι θυσία (κουρμπάν) εις τον βωμόν της ιεράς θρησκείας. Άποφεύγοντες κατά το σύνηθες, να επικοινωνήσωσι μετά των Τούρκων, δέν κατήλθον άφ' εσπέρας εις την αγοράν, άλλ' έμειναν εις τι συνοικιακόν καφφενελον όπου φυσικώς μόνον Έλληνες εσύχναζον καθότι ή πόλις Σουφλίου κατωκείτο υπό 12 περίπου χιλιάδων άμιγους έλληνικοϋ πληθυσμού, και ήρχισαν, καθ' ε συνείθίζον, να πίνωσι το άγαπημένον τους ούζον όπως άνακτήσουν δυνάμεις κατόπιν της έξαντήσεως συνεπειά δεκαεξάωρου πεζοπορίας από τα χωρία των μέχρι Σουφλίου. Άφου έρρόφησαν άνά δύο και τρι ακυτίποινα και συνήλθον έλαβον θέσιν περί τον φύλαρχόν των Χιουσειν Άγάν σχηματίσαντες κύκλον περί αυτόν και μετά θρησκευτικής ευλαθείας ό γηραιότερος μεταξύ των ήρώτησε τον φύλαρχον περί των μελλόντων γενέσθαι κατά τον άρξάμενον πόλεμον πάντες δ' οι λοιποί, μετά νεκρικής σιγής και εύλόγου άδημονίας, περιέμενον την μέλλουσαν να έκφυγή το έρκος των δδόντων του Χιουσειν Άγάν άνδιαφέρουσαν άπάντησιν ήτις κατ' αυτούς θα ήτο πάντοτε αυθεντική και

άλάνθαστος· μετ' ίσης άδημονίας και περιεργείας έντείνεμεν την προσοχήν μας και ήμεις οι παρευρεθέντες Έλληνες, άφου έπρόκειτο να μάθωμεν εκ στόματος άλάνθαστου το μέλλον της μητρικιάς Πατρίδος μας (της Βατάν).

Ο Χιουσειν Άγάν εκανόνισε την επί της έδρας θέσιν του επί το ήγεμονικώτερον, έδωξεν έλαφρά, περιέστρεψε το δεξυδεκές βλέμμα του πανταχού όπως πεισθή περί της άνυπαρξίας τούρκων και άφου έβεβαιώθη ότι μόνον Κιζιλμπάσιδες και Έλληνες απέτέλουν το άκροατήριον, ήρχισε, βραδέως μέν και χαμηλοφώνως κατ' αρχάς, ταχύτερον δέ και ύψηλοφώνως άκολούθως, να διηγείται λακωνικώτατα όλην την ιστορίαν της Όθωμανικής Αυτοκρατορίας από της ίδρύσεως αυτής μέχρι των εύκλειών ήμερών του μεγάλου άναμορφωτου του Κράτους του Τζεννιτμικιάν (εις τας στοάς του Παραδείσου άναπαυομένου) Σουλταν Μαχμούτ του Β' και το συμπέρασμα της όλης ιστορίας υπήρξεν ότι ο Μοσκώφ (ή Ρωσία), καιτοι πατροπαράδοτος εχθρός του Όθωμανικού Κράτους, ως εκ της γειτνιασεως όμως μετά του φοβερού τούτου όγκου και της γεωγραφικής θέσεως της Τουρκίας, ούτος εινε δι' αυτήν κατ' ανάγκην επιβεδλημένος φίλος και ότι ήφειλε το Τουρκικόν Κράτος να συμφιλισθώ μετ' αυτού έστω και με ύποταγήν της έξωτερικής πολιτικής του εις τα νέματα του Μοσκώφ, την νέαν δέ ταύτην και μόνην σωτήριον δδόν έκαμε, κατά Χιουσειν Άγάν, ο εύκλεέστερος και μεγαλοφύεστερος των Σουλτάνων, ο Μαχμούτ. Αί γνώμαι όμως αυτάι του Σουλτάνου δυσηρέστησαν ως εικός τους ούλεμάδας (σοφοδιδασκάλους και ιεροδιδασκάλους) ως και τους μεγιστάνες της Κωνσταντινουπόλεως, οτινεις δέν ήδύνατο να έννοήσωσι, πως εινε δυνατόν να έξαρτήση την ύπαρξίν του από τον Μοσκώφ Κράτος του όπολου άρχει Ηγεμών Διάδοχος (Χαλίφης) του Προφήτου κρατών την ιεράν αυτού σημαίαν (Σαντζιάκη Σερίφ) πρέ της όποίας φρούρια, στρατοί και στόλοι άπίστων (γκάιρι μιουσλήμ) πίπτουσι, φονεύονται και καταποντίζονται αυτομάτως· ειχον δ' έν μέρει δικαίον οι ούλεμάδες, διότι ή εκ μέρους του Σουλτάνου των άναγνώρισις άλλου προστάτου επί της Γης πλην του παντοδυναμού έπουρανίου Προφήτου, ήτο, τρόπον τινα, εκδήλωσις άμφιβολίας περί της παντοδυναμίας αυτού και συνεπώς άρδην άνατροπή των θρησκευτικών άρχών του Μωαμεθανισμού. Η δυσαρέσκεια αυτή των ούλεμάδων και μεγιστάνων, καιτοι έκδηλωθεΐσα δια ψιθυρισμωμόνον και τούτων μετά μεγίστων εύλόγων προφυλάξεων, δέν έδράδυνε να φθάση εις την άκοήν του Σουλτάνου, χάρις εις την άνεκαθεν εις τας Ανατολικάς Αύλας φιλοξενουμένην και πανταχού παραύσαν άγρυπνον κατασκοπείαν (χαφιέδες).

Κατά Χιουσειν Άγάν πάντοτε, ο δεξυβμος εκείνος Σουλτάνος, άμέσως συνεκάλεσε εις τα Άνάκτορα έθνον συνέλευσιν εις ήν παρέστησαν άπαντες οι έν ενεργεία και μη μεγιστάνες και ούλεμάδες, προς ούς, μετά προφανούς τραχύτητος ήτις έξακατήριζε τον Μαχμούτ, κατόπιν συντόμου προεισαγωγής δικαιολογητικής της πολιτείας του, ειπε τους αξιομνημονεύτους εκείνους λόγους δι' έν έν δυσι λέξεσι: συνώψισε την όλην πολιτικήν ήν αυτός ήκολούθει και ήν ήφειλον να συνεχίσωσιν οι Διάδοχοί του προς σωτηρίαν και διάσωσιν του κλυδωνιζόμενου Όθωμανικού Κράτους. Κατά Χιουσειν Άγάν ο Σουλτάνος ειπεν αυτολεξεί. Μπέν σάχ· ίκιν Μοσκώφ διρ μπαμπανίζ· μπέν ολδιουκτέν σονρα μπιτήκ διρ ανανίζ· ο έστι μεθερμηγνυόμενον: Ένώσω έγώ βασιλεύω προστάτης σας θα εινε ή Ρωσία. έμου θανόντος (υποθέτων πάντοτε ότι οι διάδοχοί του έπηρεαζόμενοι υπό των ούλεμάδων θα μεταβάλωσι πολιτικήν) χαμένη εινε ή μάνα σας (είσθε κατεστραμμένοι).

Έν επιλόγη ο Χιουσειν Άγάν προσέθεσε· έχάσαμεν την προστασίαν της Ρωσίας φαίνεται· οι προστατευόμενοι της σλάβοι, κατά προτροπήν αυτής άναμφιδόλως, μάς εκήρυσαν τον πόλεμον· ή πρόρρησις του μεγάλου Σουλτάνου δέν ήμπορει παρά να έπαληθεύση. (Ο Χιουσειν Άγάν ήγνόει άκόμη ότι και ή Έλλάς εκήρυσεν τον πόλεμον).

Σιγή νεκρική έπηκολούθησε διαρκέσασα επ' άρκε-

την ώραν μεθ' ο γηραιότερος Κιζιλμπάσις οστις και προκάλεσε την εκδήλωσιν της γνώμης του Χιουσειν Άγάν, ύψώσας τους οφθαλμούς προς τον Ουράνον ειπεν. Άλλάχ· χαΐρ· έίλεσου (ο Θεός να μάς εύπλαγχνισθώ).

Μετά 18 ήμέρας ο Βουλγαρικός στρατός κατέλαβε το Σουφλίον τον Χιουσειν Άγάν έφόνευσαν οι βούλγαροι διότι κατηγγέλη ή προσελθών εις τον έν Σουφλίω Έλληνα Άρχιερατικόν Επίτροπον και ζητήσας την προστασίαν του προς άπαλλαγήν από των προς εκχριστιανισμόν εκβιασμών των Κιζιλμπάσιδων και δέν ήτο συκοφαντία άλλά γεγονός· ένθυμούμαι τον φύλαρχον αυτόν προσελθόντα εις τον Άρχιερατικόν Επίτροπον και ειπόντα: καταστήσατε γνωστόν εις τον Πατριάρχην σας το γεγονός· αυτός, που έσωσεν επί 500 έτη την θρησκείαν σας, δύναται εάν θέλη να σώση και την ιδικήν μας.

Σήμερον οι Νεοτουρκοί έταμον ακριβώς την αντίθετον δδόν της χαραχθείσης υπό του μεγάλου, κατά Χιουσειν Άγάν, Σουλτάνου Μαχμούτ· εκήρυσαν οι ίδιοι τον πόλεμον κατά της Ρωσίας· τα ρωσικά στρατεύματα λέγεται ότι έξεχύθησαν εντός της Μικράς Ασίας και προχωροδν καθ' έλας τας διευθύνσεις άκατάσχετα. Έδωμεν αν θα έπαληθεύση ή προφητεία του Χαλίφου Διάδοχου του Προφήτου εκείνου Σουλτάνου.

ΘΡΑΞ

Η ΑΓΝΩΣΤΗ

*Απεροδύται εις την Δεο.λοινίδα***

Ηκουα ότι ήτο ώραία, πάντοτε γαλαστή, πάντοτε χαρίεσσα και επιθυμούσα να την γνωρίσω. Ηθελα να βυθίσω το βλέμμα μου στο βάθος της ψυχής της, να συζητήσω μαζί της, και να πεισθώ μόνος μου ότι τά φημιζόμενα προτερήματα της ήσαν και πραγματικά. Ηθελα να μάθω αν προσέβλεπε προς τη ζωή άφροντις, αν την έβλεπεν από την πλέον ευχάριστον όψιν με το όμμα της μορφωμένης νεανίδος, της ευχαριστημένης κόρης. Ίσως δέ ή άργήση ο καιρός, μου έλεγε καποια οικισήσις μουσική, που θα την όης μπροστά σου. Και όμως ή ήμέρες περνούσαν και ή φημιζόμενη εκείνη κόρη εσηκολούθη να παρσμένη σε μένα αγνώριστη. Στην εποχή όμως αυτή, που ή ζωή είναι μια πάλη αιωνία, ένας τρομερός άγών επεκατήσεως, που ή χαρά και η ευτυχία όικροδν λίγα δευτερόλεπτα, και μόνον ή λύπη, ή μελαγχολία και ή απογοήτευσις αποτελοδν τον κανόνα της ζωής, ήτο έπόμενον να λασημόνη και έγώ την αγνωστη, τη φημιζόμενη-κόρη. Και έτσι έξηκολούθησα την προτέρα μου ζωή γιατι πιστεύω ότι όλα τα πραγματα στον κόσμο, αυτόν έχουν ένα τέρμα άλλοτε βραχύ, άλλοτε μακρόν, τέρμα όμως άγνωστο, όπως άγνωστη ήτο και εις έμένα εκείνη!

* *

Κάποτε όμως επαναρχόμην εις τας σκέψεις μου. Έφραναζόμενον ότι εκείνη, μπροσσε να συμβα-

λίξη την ευτυχία στη ζωή. Έκείνη θα έμοιαζε τις παρθένας που άνέθουν πάθος με μια τους ματιά, χωρίς αυτές να αισθάνωνται ποτέ τους τη παραμικρή ταλαγή. Αυτές δε μπορείς με την άπλη, λέξι· «ωμορφη» να της χαρακτήρισθεις. Γιατι εινε φρουροδνεσις, πουπουλένιος, μεταξωτές και μόνον ένα όνειρο ενός ποιητή μπορεί να τας αναπαρστήση. Γιατι εινε από εκείνες που δυσκολοβιάζει κανείς στη ζωή του. Μπορεί να της ζητάς, μέρες, μήνες, χρόνια και δέν της βρίσκεις γιατί εινε τέλειες. Είνε από εκείνες που δε βλέπει κανείς εύκολα και κάθε στιγμή και μέρα στο όρόμο, στα θεάτρα, στα εσπερίδας, στα κέντρα, στα σαλόνια. Διαβαίνεις το όρόμο σου και περνούν γιλιάδες παρθένας, ώραίες, εύμορφες, κομψές, καπέτες, μικροκακομμένες, φιλέτες, περήσανες, γλυκιές, και δε σου κίχνοδν καμμία εντύπωσι. Δε σου λένε περισσότερο απ' ότι σου λένε όλες μαζί. Όταν εισι άξαρνα μια φορά στη ζωή σου περνά από κοντά σου εκείνη, ή άλλη, ή μια, ή ξεχωριστή και δέν ξεφεις. Καλά καλά πως φάνηκε μπροστά σου. Περνά μόνον από κοντά σου, σε κυτάζει· άδιάφορα και σε πλημμυρίζει από την άριστοτε· νική της τελειότητα. Και ακραπα το μειδιήμα μέσα στη καρδιά σου. Και σου γεννά ένα άλλοιότιχο, παράξενο, δυνατό, όσω και γλυκό και τρομερό όνειρο! Άγαλ' αγάλια, αγά, αγά, ήσυχα, απαλά,

τὸ ὄνειρό σου ἀρχίζει· νὰ μοιάζῃ τῇ ὄρει τῆς ποῦ κάνει τὸ γροτάρι τὸ ξερὸ νὰ ξαναδῶνι φύλλα, βλαστάρια, καὶ ἀνθὲς με ευωδιές, ποῦ κάνει τοῦ γυαλοῦ τὰ κύματα νὰ ἀγκαλιάζουσι τριγυρᾶ τὰ χεῖλη τῆς στεριάς, καὶ ἄλλοτε πάλι νὰ σηκώνονται ψηλὰ ν' ἀποκρίθουσι τοῦ φεγγαριοῦ τὸ μίλημα, ποῦ κάνει ἀθάνατο τὸ γρόνο, ποῦ κατεβάζει τὸ Θεὸ στὴ γῆ γιὰ νὰ ἀνεβασθῇ πιο

ψηλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸν ἀνθρώπου, ποῦ ἡ ζωὴ γελᾷ μόνον μπροστὰ τῆς μ' ἓνα ἀτέλειωτο, παρηνιδιάρικο σκοπὸ. . . Καὶ ὅταν καὶ ἐγὼ μιὰ μέρα εἶδα μπροστὰ μου μιὰ τέτοια κόρη μου ἦρθε εὐθύς στὸ νοῦ ἡ ὄνειροπολουμένη, ἀγνωστὴ καὶ τὰ χεῖλη μου ἐψιθύρισαν μουρμουριστά.

— Αὐτὴ εἶνε! . . .

11

CHARLES NODIER

ΤΟ ΣΚΥΛΛΑΚΙ ΤΟΥ ΜΠΡΙΣΚΕΤΗ

(Διήγημα)

Εἰς τὸ Δάσος τῶν Λεονταριῶν κοντὰ στὸ μικρὸ χωριὸ Γκουπιλιέρη καὶ λίγα μόνον βήματα παραπέρα ἀπὸ μιὰ περὶ τρεῖς μίλια, ποῦ ἀνήκει στὸ Ἐρμηκοκλήσι τοῦ Ἁγίου Μαθουρίνου, ἐξῆσαν ἓνας καλὸς ἄνθρωπος, ξυλοκόπος τὸ ἐπάγγελμα, ποῦ ἐλέγετο Μπρισκέτης ἢ «ὁ Ξυλοσχιστῆς ὁ Κηλοπελεκητής» ὁ ὁποῖος ἐξῆσε πρωγυχικά, ἀπ' τὰς προσόδους τῶν Ξυλοδεμάτων του, μετὰ τὴν γυναῖκα του, ποῦ ὠνομάζετο Μπρισκέτα. Τούς εἶχε ὥσαι ὁ καλὸς Θεὸς δύο εὐμορφα παιδάκια, ἓνα ἀγόρι ἐπὶ τὰ ἐτῶν, μελαχροινὸ, ποῦ τὸ ὠνόμαζαν Μπισκοτῖνο, καὶ μιὰ ξανθούλα ἐξ ἑτῶν, ποῦ τὴν ἔλεγον Μπισκοτῖνα. Ἐκτὸς αὐτῶν, εἶχαν ἓνα σκυλλάκι κόθο, ὀλοκάταρο, μαῦρο σὲ ὅλο του τὸ σῶμα, ἐκτὸς εἰς τὰ ρουθόνια, ὅπου εἶχε χρώμα κόκκινο βαθύ. Ἦτο ἀίσιως ἄλλο, τὸ καλλίτερον σκυλλί τοῦ τόπου, διὰ τὴν ἀξιοσύνην πρὸς τοὺς κυρίους του. Τὸ ἔλεγον δὲ Μπιστόνα γιὰτὶ ἦταν σκυλλίτσα.

Θυμᾶσθε τὸν καιρὸ ποῦ ἦλθαν τόσοι λύκοι εἰς τὸ Δάσος τῶν Λεονταριῶν, τὴν χρονίαν μὲ τὰ μεγάλα χιόνια, ποῦ οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι μὲ τὴν δυσκολίαν τὴν ἐπέεραν.

Ἀπελπιστὴ ἐθασίλευε στὴν γῶρα.

Ὁ Μπρισκέτης, ὁ ὁποῖος κάθε μέρα ἐπήγαγε ἐπὶ τὴν ἐργασίαν του καὶ ποῦ δὲν ἐφοβήτο δὲ τοὺς λύκους, ἀφοῦ εἶχε τὸν κλέψου πελέκον, λέγει ἓνα πρωὶ στὴν Μπρισκέτα:—Γυναίκα, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν ἀφήσης τὰ παιδιὰ, νὰ τρέχουσι ὡς ποῦ νὰ γυρίσῃ ὁ Λυκοράγος. Εἶναι μεγάλος κίνδυνος. Ἐχουσι ἀρκετὸ γῶρον νὰ παίξουσι ἀπὸ τὸ μικρὸ μας λόφο εἰς τὴν λιμιούλα, ἀφοῦ ἄλλως τε ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα εἶναι φουτεμένα παλούκια ὀλόγυρα, γιὰ νὰ τὰ προφυλάττουσι ἀπ' τοὺς λύκους. Σὲ παρακαλῶ ἐπίσης Μπρισκέτα, νὰ μὴν ἀφήσης τὴν Μπιστόνα νὰ βγῆ εἴς τὴν ὁδὸν ζητᾶ ἄλλο ἀπὸ τρέξιμο. Ὁ Μπρισκέτης ἔλεγε κάθε πρωὶ τὰ ἴδια στὴν Μπρισκέταν.

Ἐνα βράδυ δὲν ἐφθασεν εἰς τὴν συνειθισμένην του ὥραν. Ἡ Μπρισκέτα, ἤρθετο εἰς τὸ κατῶφλι τῆς ἐξωθύρας, ἐξανάμπαινε, ἐξανάβγαينه, καὶ ἔλεγε, σταυρῶνουσα τὰ χεῖρα τῆς:—Θεὸ μου! πόσον ἀργήσῃ! . . . Κεῖται ἐβγαίνει πάλι καὶ ἐφώνασε: Μπρισκέτη! Ἐ, Μπρισκέτη! . . . Καὶ ἡ Μπιστόνα ἐπήκουσεν ἔως τοὺς ὤμους τῆς, σὰν νὰ τῆς ἔλεγε τάχα:—Νὰ πάω ἐγὼ;—Σοῦτ'! τῆς φωνάζει ἡ Μπρισκέτα— Ἀκουσε, Μπισκοτῖνα! πῆγαίνε εἰς πέρα—ἐκεῖ στὸ ὕψωμα, νὰ δῆς

μήπως ἔρχεται ὁ Πατέρας! . . . Καὶ σὺ Μπισκοτῖνε, πάρε τὸ ὄρομο ὀλόγυρα ἀπ' τὴν λίμνη, καὶ νὰ προσέγγης μὴ τὸν λείπουνε τίποτε παλούκια. Καὶ πῶναξέ με δύναμι:—Μπρισκέτη!—Μὰ ἦσυχ, ἐσύ, Μπιστόνα! Τὰ παιδιὰ ἐπήγαν, ἐτρέξαν, καὶ ὅταν συνήγτησαν στὸ μέρος, ὅπου τὸ μονοπάτι τοῦ ὕψωματος συναντᾷ τὸ μονοπάτι τῆς λίμνης:—Πανάθεμα, λέγει ὁ Μπισκοτῖνος, ἡ θὰ βρῶ τὸν πατερούλη μου, ἡ ἄς με φᾶν οἱ λύκοι—Νὰ πάρῃ ἡ ὄργη! λέγει ἡ Μπισκοτῖνα, εἶδε μὴ κ' ἐμένα ἄς με φᾶνε.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Μπρισκέτης εἶχε γυρίσῃ ἀπὸ τὸν μεγάλο ὄρομο τοῦ Πουσι, γιὰτὶ ἐπέερε ἀπὸ τὸ Σταυροδόριον κοντὰ στὴν ἐκκλησίαν τοῦ Μοντεμερνου ὅπου εἶχε ἓνα φώτωμα ξύλινον νὰ φῆσῃ στὸν κύριον Γιάννη τὸν Πατέρα.

—Δὲν εἶδες τὰ παιδιὰ μας, τὸν ἐρωτᾷ ἡ Μπρισκέτα;—Τὰ παιδιὰ μας! λέγει ὁ Μπρισκέτης.—Τὰ παιδιὰ! Θεὸ μου, ἐβγήκαν εἴς τὴν ὁδὸν ζητῆσαι εἰς τὸ ὕψωμα καὶ τὴν λιμιούλα, ἀλλὰ σὺ πῆρες ἄλλον ὄρομον.

Ὁ Μπρισκέτης δὲν ἀφήκε κατὰ γῆς τὴν καλὴν του ἀξίτην. Ἐτρέξεν ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὕψωματος.—Ἄν ἐπαίρῃς μὲτ' ἐμοῦ τὴν Μπιστόναν! ποῦ ἐφώνασεν ἡ Μπρισκέτα.

Ἡ Μπιστόνα ὅμως ἦτον πλέον τῶρα πολὺ μακρὰν. Ἦτο μάλιστα τόσο μακρὰν, ὥστε ὁ Μπρισκέτης τὴν ἔγασε πλέον ἀπ' τὰ μάτια του.

Καὶ εἰς μάτην ἐφώνασε:—Μπισκοτῖνε! Μπισκοτῖνα! . . . Δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε κανεὶς. Τότε τὸν ἐπήγαν τὰ κλάματα, διότι ἐφαντάσθη ὅτι τὰ παιδιὰ του ἦν ἐχθρὸν γὰρ.

Ἀφοῦ ἐτρέξε πολὺ, πολὺ, τοῦ ἐφάνη σὰν νὰ ἐνενηνιόριζε τὴν φωνὴν τῆς Μπιστόνας. Ἐβιάζε τότε κατ' εὐθείαν μέσα στὸ πυκνὸ δασότοπο, στὸ σημεῖο ποῦ τὴν εἶχε ἀκούσει, καὶ ἐμπῆκε μ' ἀνισχυμένον τὸν κλάον του πελέκον.

Ἡ Μπιστόνα εἶχε εὐθῆσαι ἐκεῖ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Μπισκοτῖνος καὶ ἡ Μπισκοτῖνα ἐμελλον νὰ φαγῶθουσι ἀπ' ἓνα γονδρόλυκον. Εἶχε πέσει ἐπάνω του γαυγίζουσα, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουσι τὸν Μπρισκέτη τὰ γαυγίσματα τῆς. Ὁ Μπρισκέτης μ' ἓνα κτύπημα τῆς καλῆς ἀξίτης του ἐκύλισεν ἀμέσως καταγῆς νεκρὸν τὸν λύκον, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἀργὸν γιὰ τὴν Μπιστόναν. Δὲν ἐξῆσε πλέον! . . . Ὁ Μπρισκέτης, ὁ Μπισκοτῖνος καὶ

ἡ Μπισκοτῖνα ἐπήγαν ν' ἀνταμώσουσι τὴν Μπρισκέταν. Ἦτο μεγάλη ἡ χαρὰ των, καὶ ὅμως ὄλοι ἐκλαυσαν. Δὲν ὑπῆρχε βλέμμα ποῦ νὰ μὴ ἐξητοῦσε τὴν Μπιστόνα. Ὁ Μπρισκέτης ἐθαψε τὴν Μπιστόνα στὸ ἄκρον τοῦ περιβολιοῦ του, κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη πέτρα. Ἐπάνω δὲ σ' αὐτὴν τὴν πέτρα ὁ δάκτυλος τοῦ χωριοῦ

ἐγράφει λατινιστί: «Ἐδῶ εἶνε θαμμένη ἡ Μπιστόνα, τὸ ἄτυχο σκυλλάκι τοῦ Μπρισκέτου». Καὶ ἀπ' ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴν, λέγουσι κοινῶς τὴν παροιμίαν: Ἄτυχος σὰν τὴν σκυλλίτσα τοῦ Μπρισκέτη, ποῦ μὲς μιὰ φορὰ ἐπῆγε μέσ' τὸ δάσος, καὶ τῆς ἔφαγε ὁ λύκος! . . .

ΗΒΥΚΟΣ ΛΑΤΗΣ

ΟΙ ΣΕΡΒΟΙ ΣΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

Μετὰ τὸ πεδῖον τῆς καταστροφῆς, μετὰ τὰ χιονισμένα καὶ ἄγρια βουνὰ τῆς Ἀλβανίας, ἡ Κέρκυρα καθίσταται τόπος ἀνακουφίσεως τῶν οἰκροτέρων θυμῶν τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ πολέμου.

Μεταβάλλεται ἡ περικαλλῆς καὶ πολυθέλητος νήσος εἰς ἀναρωτήριον ἀπὸ σωματικῆς καὶ ἠθικῆς πληγῆς τοῦ ἀτυχετέρου, ἐν τῷ ἡρωϊσμῷ του, στρατοῦ τῶν νεωτέρων χρόνων.

Αἱ κατάφυτοι τῆς νήσου ἐκτάσεις ἔχουν καταληφθῆναι ὑπὸ τῆς τρομερᾶς συμφορᾶς, ἡ ὅποια κατεξήρανε ὅ,τι εὔρε. Κάθε ἐλμὰ καὶ κάθε λουλουδι εἶνε μάρτυς μιᾶς σκληρᾶς σκηνης. Κάθε πτηνὸν ἐπέταξε μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ ὅπου οἰκώζει ἡ ἀνθρωπίνη ἀθλιότης. Ἡ ἀτιμωσύνη ἐγένετο ἀπὸ στεναγμούς, οἱ ὅποιοι ἐξερχονται ἀπὸ χιμάδας πονεμένων ψυχῶν.

Καὶ τὸ μεδίαμα τῆς φύσεως, τὸ ὅποιο προκαλεῖ ἢ ἐροχόμενη ἀνοιξις πνίγεται εἰς τὴν θέαν τῆς τῆς ἐλευνότητος.

Στέλλεται ἀπὸ τὸν θεῖον Δημιουργὸν ἡ γαλήνη καὶ ἡ χαρὰ, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀνάξιοι νὰ τὴν ἀπολαύσουσι.

Εἰς τὴν φρικώδη δὲ ταύτην τραγωδίαν βασανίζονται περισσότερο οἱ ἀδύνατοι, ἐκεῖνοι ποῦ περισσότερο ἐταλαιπωρήθησαν, ἐκεῖνοι ποῦ εἰς κάθε σκληρὴν περίστασιν υποφέρουν περισσότερο, οἱ ἄλλοι στρατιῶται. Ἄ, αὐτῶν ἡ θέα εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κινήσῃ τὰ δάκρυα!

Τὰ σώματα αὐτὰ μὲ τὴν ὀραίαν ὄψιν καὶ τὴν κανονικὴν τοῦ προσώπου κατατομήν, ποῦ περιέκλεισαν τὴν ζωὴν καὶ σφριγὸς νεανικόν, ποῦ ἐπὶ τέσσαρα ἢ ἕξι ἔτη διαρκῶς ταλαιπωροῦνται, τώρα εἶναι ἐξηνηνημένα. Ἡ εἰκὼν τῆς ψυχικῆς των καταστάσεως ἔχει ἀποτυπωθῆναι εἰς τὸ βλέμμα των.

Εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου ἔχουν κατασηκῶσαι αἱ δυστυχεῖς αὐταὶ ὑπάρξεις. Ἐκεῖ κάθονται μελαγχολικοὶ καὶ ἄλλοτε ἢ βροχὴ ἔρχεται διὰ νὰ τοὺς βυθίσῃ εἰς σκοτεινὰς σκέψεις καὶ ἄλλοτε ὁ ἥλιος τοὺς λουεῖ μετὰ τὸ εὐεργετικὸν του φῶς με λουτρὸν ψυχικῆς καθάρσεως. Τοὺς πλέον ἀσθενικοὺς ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν καταβάλει αἱ περιπέτειαι καὶ αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸ οἰκρότερον θέαμα.

Ἐπὶ τῶν φουριῶν οὗτοι φέρονται εἰς τὰ νοσοκο-

μεῖα, ὅπου τὸ μαρτύριον των ἴσως ἀξηθη ἢ θὰ τελειώσῃ διὰ παντός. Καὶ τότε ἡ δσάτη κατοικία των εἶναι ἡ θάλασσα ἢ καμμὴ γωνία ἐρημικῆ μακρῶν τῆς ἀγαπητῆς των πατρίδος. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πλέον ἀξιολύπητοι.

Αὐτοὶ ἐταλαιπωρήθησαν, ἔπαθον τόσα μαρτύρια καὶ ὅμως εἶδον τὴν πατρίδα των πίπτουσαν ἐν φ' τοῖς ἄλλοις ἐμψυχώνει τοὺς ἀχίςτον καὶ συγκατεῖ ἢ ἐλπίς τῆς ἀποκαταστάσεως, τῆς ἐπανορθώσεως τοῦ πρότερον εὐτυχοῦς βίου.

Καὶ δι' αὐτὸ εἰς τὰς λυπημένας μορφὰς των ἐπανθελί μίαν ἰλαρότην ἢ ὅποια ἔχει ἀποκρυσταλλωθῆ εἰς τὰς ψυχὰς των μετὰ τὰ λόγια τοῦ πολυπαθοῦς γηραιοῦ βασιλέως των. «Πιστεύω εἰς τὸν Θεὸν» λέγει οὗτος καὶ τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν ὅλοι οἱ Σέρβοι. Εἶναι οἱτοὶ οἱ ναυαγοὶ τῆς μεγάλης θαλασσοταραχῆς, ποῦ λέγεται Ἐυρωπαϊκὸς πόλεμος. Τὰ μεγάλα του κύματα ἀπ' οὐ τοὺς ἔσφραξαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τοὺς ἐξέβρασαν εἰς μίαν ἀκτὴν διὰ νὰ ἀνακτῆσουσι δυνάμεις πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἐπιπόνου καὶ θλιβεροῦ ταξιδίου των.

Ἀλλὰ πόσον ἠσθάνθη τὴν ἔλευσιν τῆς δυστυχίας αὐτῆς ἡ λεπτή καὶ περικαλλῆς νήσος, ἡ ὅποια παρομοιάζεται μετὰ τὴν λεπτοφυᾶ νεάνιδα, εἰς τὴν ὅποιαν ἔχει ἀνατεθῆ τὸ δύσκολον ἱερὸν ἔργον τῆς νοσοκομίου.

Ἐχει χάσει τὴν ὄψιν τῆς τῆς παιδρᾶν καὶ ἡρημν μετὰ τὴν ἐπίφασιν αὐτῆς τῆς ἀθλιότητος, ἔχει στερηθῆ πάσης ἀνέσεως τοῦ βίου, ἔχει ἐπὶ τέλος μολυνθῆ ἀπὸ τὰς μαστιζούσας τὸν ἀτυχῆ στρατὸν ἀσθενείας καὶ διαρκῶς διατρέχει σοβαρὸν κίνδυνον.

Τὰ υποφέρει ὅμως αὐτὰ μαρτυρικῶς ὄχι μόνον διὰτὶ σκληρὰ ἀνάγκη τῆς τὸ ἐπιβάλλει, ἀλλὰ καὶ διὰτὶ βαθεῖα εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἐμφωλευεῖ τὸ αἶσθημα τῆς ὀδοξίας καὶ τῆς συμπαθείας καὶ ὅσον βαρυσταγεῖ διὰ τὰ παθήματα τῶν ἀδελφῶν τῆς, τόσο εἶχεται, διὰ τὴν ἀναβίωσιν τῆς ἀτυχοῦς Σερβίας, ἡ ὅποια σὰν τὴν Ἑλλάδα ἠγωνίσθη πάντοτε τὸν ἀγῶνα τὸν ἱερὸν καὶ ἀπελευθερωτικὸν μόνον ἓνας τέτοιος ἀγῶν δικαιούται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ αὐτὴν εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας πρὸς τὸν ἀτυχῆ λαόν.

Ὁ δὲ προστάτης τῆς νήσου, ὁ Ἁγιος καὶ θαυματουργὸς Σπυρίδων, τοῦ ὁποῖου πάντοτε ἡ βοήθεια ἐπεχῶθη εἰς τὰς περιπετειώδεις τύχας τῆς ἀγαπητῆς

Τον Κερκυρας εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν θὰ τείνῃ χεῖρα βοήθειας πρὸς αὐτήν.

Ἡ ἐκλεκτὴ αὐτῆ ψυχὴ τῆς συμπαθείας θὰ μεσιτεύσῃ παρὰ τῆ Θεῖα Εὐσπλαγχνία, ὅπως ἀπελευθερωθῆ ἡ νῆσος καὶ μαζί με αὐτὴν καὶ ὁ πάσχιον στρα-

τὸς ἀπὸ τὰς ἐπιδημικὰς νόσους καὶ τὰ ἄλλα δεινὰ.

Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ Κέρκυρα δένθ' εἶναι μόνον τὸ παυσίλυπον τῶν Σέρβων ἀλλ' ἴσως καὶ ὁ τόπος τῆς ἀνατολῆς τῆς δυσάσης εὐτυχίας των.

Κέρκυρα

Δις Α.Ν.

ΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

ΣΤ'.

Ἐρχόμεθα πλὴν εἰς τὴν πτηνατροφίαν.

Ἡ ἀνατροφή τῶν κατοικιδίων πτηνῶν ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἐννοίαν δὲν εἶχε μεγάλως προαχθῆ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι κατὰ τὴν ἀπομακρυσμένην ἐκείνην ἐποχὴν διέτρεφον κόττες, ὀρτύκια, περιστέρια, χῆνες, γερανούς, παγωνία, φασιανούς, φραγκόκοττες, παπαγάλους, καὶ ταῦτα μᾶλλον πρὸς παιδιὰν καὶ τέρψιν παρὰ δι' ὠφέλειαν. Ἐν τούτοις εἶνε γνωστὸν ὅτι ὄρνιθας διέτρεφε καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κυρίως ἀπασχολεῖ τοὺς ἀρχαίους ἦτο ἡ ἀλεκτορομαχία. Ἦτο προσφιλεστάτη διάσκεδασίς τῶν προγόνων μας. Τόσον δὲ ἐνδιαφέρον ἐγεννήθη διὰ τὸ θέαμα αὐτὸ ὥστε ὁ Αἰλιανὸς ἀναφέρει ὅτι μετὰ τοὺς Περσικὰς πολέμους ὠρίσθησαν εἰς Ἀθήνας διὰ νόμου «ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀλεκτρούνας ἅπας τοῦ ἔτους». Διηγῆται μάλιστα ὁ ἴδιος καὶ τὴν ἀφορμὴν ἣ ὅποια ἐπροκάλυψε τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀγωνίσματος αὐτοῦ. Ὄδηγεῖ ὁ Θεμιστοκλῆς τὰ στρατεύματα του κατὰ τῶν βαρβάρων ὅτε καθ' ὁδὸν συνήντησε δύο πετεινοὺς μαχομένους κατ' ἀλλήλων. Ἐστάματτε τοὺς ἀνδρας του καὶ ἐριστῶν τὴν προσοχὴν των ἐπὶ τοῦ θεάματος τοὺς εἶπε : Βλέπετε αὐτούς οἱ ὅποιοι πολεμοῦν μέχρις τελείας ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεων των ; Οὔτε ὑπὲρ πατρίδος, οὔτε ὑπὲρ πίστεως, οὔτε διὰ τοὺς τάφους τῶν προγόνων των κινδυνεύουν τὴ ζωὴν των. Οὔτε ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἢ ὑπὲρ τῆς δόξης. Τίποτε ἀπ' αὐτὰ. Μόνον ἀπὸ μίαν ὑπερηφάνειαν νὰ μὴ νικηθῶσι καὶ νὰ μὴ ὑποκύψωσιν ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον. Με αὐτὰ τὰ λόγια ἐνεθουσίωσε τόσον τὸν στρατὸν του ὥστε ἐξώρμησεν ἀκράτητος οὗτος καὶ ἐνίκησε τὸν ἐχθρόν.

Λέγουσι μάλιστα ὅτι ὁ πονηρὸς Θεμιστοκλῆς εἶχε παρασκευάσει τὸ θέαμα αὐτὸ ἐκ τῶν προτέρων ἀποδελεπῶν εἰς τὴν ἐντύπωσιν τῶν λόγων του. Ἡ ἀλεκτορομαχία λοιπὸν ἐθεωρεῖτο ὡς θεσμός, ὡς ἐροτῆ ἱκανοποιούσα τὰ λαϊκὰ ἐνστικτα καὶ ἐθουσιάζουσα τὴν λαϊκὴν ψυχὴν. Ἀναφέρονται μάλιστα καὶ ὡς μαχηταὶ πορείημοι οἱ ἀλεκτορες τῆς Τανάγρας, τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς Ρόδου. Εἰδικοὶ δὲ ἐκγυμνοῦνται ἀλεκτρονοτρόφοι καταγίνονται εἰς τὴν κακάρτισιν καταλλήλων ἀθλητῶν ἀλεκτορών.

Ὅτι ὅμως ἐφθασε μέχρι πάθους ἦτο ἡ ὀρτυγομαχία. Ἐπροξέει εἶδος μανίας καὶ ἐθεωρεῖτο πάθος ψυχικῆ

παρεμφερῆς πρὸς τὴν γυναικομανίαν. Ἡ ὀρτυγομαχία ἐδημιούργησεν ἰδιαιτέραν τάξιν ἀνθρώπων καταγινόμενων ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ συλλαμβάνειν καὶ ἐκγυμνάζειν τοὺς ὀρτυγας. Ἡ ὀρτυγομαχία ἦτο σκληροτάτη παιδιὰ ἣ ὅποια ὅμως ἕτερεπε μέχρι πάθους πλείστοις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Εὐτυχῶς ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς διασκεδάσεως εἶνε ἐν ἀρχαίᾳ. Διὰ τοὺς φασιανούς λέγεται ὅτι κατ' ἀρχὰς μετὰ τὸ πλούσιον καὶ πολυχρῶμον καὶ μεγαλοπρεπὲς πτέρωμα τῶν ἐθεωροῦντο ὡς πτηνὰ πολυτελείας καὶ κόσμημα τῶν πλουσίων ἀγροτικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐνομίζετο δὲ ὅτι κατήγοντο ἐκ τῆς Φάσιδος τῆς Κολχίδος ἐξ οὗ καὶ Κολχικὸς ὄρνις. Βραδύτερον ὅμως ὅτε διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἤρρισε νὰ πληθύνεται, ἀπὸ διακοσμητικὸν πτηνὸν μετεβλήθη εἰς ἔδεμα πολυτελείας κατὰλληλον νὰ ἱκανοποιῇ τῶν πλουσίων γαστριμάργων τὰς ὀρέξεις. Διὰ τὰ παγωνία ὑπάρχει μὴ πολὺ νόστιμη καὶ χαρακτηριστικὴ παράδοσις. Κάποιος Ἀθηναῖος, πιθανῶς τῶν γρόνων τοῦ Περικλέους, κατώρθωσε καὶ ἐπρομηθεύθη ἐν ζεῦγος ἐξ αὐτῶν. Τόσιν ἐντύπωσιν ἐπροξένησε καὶ τόσον ἡ φήμη του ἐξηπλώθη ὥστε ἐξ ἀπωτάτων γωρῶν συνέρριον ζένοι εἰς Ἀθήνας μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ ἀξιοπερίεργον αὐτὸ πτερωτὸν ζεῦγος. Ἀργότερον ὅμως ἐπληθύνθησαν καὶ ταῦτα καὶ κατέστρεψαν κτήμα τοῦ πρώτου τυγόντος.

Ἡ φραγκόκοττες καὶ οἱ παπαγάλλοι δὲν ἦσαν ἐπίσης ἀγνωστα πτηνὰ εἰς τοὺς Ἀρχαίους. Εἰσήγαγον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατὰ διαφόρους περιόδους καὶ πρέπει νὰ θαυμάση κανεὶς τὸν ὑψίστον πολιτισμὸν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῶν πρωτογενῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, ἣ ὅποια προσεβλύνει ἀπὸ τὰ πέρματα τοῦ κόσμου ἐμπορίαν τοιοῦτων εἰδῶν.

Μετὰ τὰς ὀλίγας αὐτὰς ἀτάκτους, περιγῶρας καὶ ἀνευ ἀξιώσεων γοημὰς κλειόμεν ἡμερῶν τὴν σειράν τῶν ἔθρων μας περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Γεωργίας καὶ Κτηνοτροφίας ἐν γένει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ θὰ θεωρήσωμεν τὸν σκοπὸν μας ἐπιτευχθέντα, ἂν ἄλλοι σοφοὶ καὶ εἰδήμονες ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων γεωπύκων ἀνερευνησῶσι τὸν πλοῦτον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ φέρωσιν εἰς φῶς ὅτι μέγα καὶ ἐκθαμβωτικὸν ἐδημιούργησεν ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς.

ΔΗΜ. Α. ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ

(Συνέχεια)

Νομοθεσία καὶ πρακτικὴ.

Εἶπον ἤδη ἀνωτέρω ὅτι ὁ ὡς μόνος ὀρθὸς ἀποδειχθεὶς καὶ διατυπωθεὶς κανὼν, ὅτι ἡ Πολιτεία πρέπει διὰ τῆς πρηνῆς ἑνα καὶ μόνον νὰ διώκῃ σκοπὸν, τὴν ἐαυτῆς ἀμυναν κατὰ μελλόντων ἀδικημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐκδίκησιν διὰ τὸ ἤδη τελεσθὲν ἀδίκημα, ἀποβαίνει ἐν τῇ πράξει δυσσεφάρμοστος ὡς ἐκ τῶν ἀπὸ πάσης ποινῆς ἀναποσπάσιμων περιστάσεων καὶ ὄρων.

Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἄς ἀκολουθήσωμεν τῇ σειρά τῶν ἐξῆς συλλογισμῶν.

Ἀποδειχθέντο ὅτι τὸ ἀδίκημα δὲν εἶναι ἀποτελεῖσμα πλήθους ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως τοῦ δράστου ἀλλὰ τῶν ἐκ γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς αὐτοῦ, ἀμφοτέρων ἀκαταλογίστων αὐτῷ, δυνάμεων, ἔξωθεν καὶ ῥοπῶν, ἐπεὶ ὅτι οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἠθικῶς ἀσθενὴς κατὰ τοῦτο μόνον διαφέρων τοῦ φρενοβλαβοῦς, ὅτι ἔχει συνείδησιν τῆς κακότητος τῆς πράξεως αὐτοῦ καὶ εἶναι ἐν τινι μέτρῳ ἐπιδεικτικὸς σωφρονισμοῦ διὰ τοῦ φόβου νέας ποινῆς καὶ διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ βελτιώσεως, ἐπιδικωμένης; καταλλήλως διαρκούντος τοῦ ἐν τῇ φυλακῇ περιορισμοῦ αὐτοῦ. Ἀμφοτέρω λοιπὸν, ὅτε φρενοβλαβῆς καὶ ὁ ἠθικῶς ἀρρωστος, ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν ὅτι, ὡς ἐπικίνδυνον, ἀνάγκη οὐ μόνον ν' ἀποχωρισθῶσι τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ νὰ νοσηλευθῶσιν, εἰ δυνατόν, ὁ μὲν κατὰ τοὺς κανόνες τῆς θεραπευτικῆς τῶν φρενικῶν νόσων, ὁ δὲ διὰ τοῦ ἐκ τῆς ποινῆς σωφρονισμοῦ καὶ διὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς διδασκαλίας. Ὑπάρχουσιν ὅμως ποινὰι τόσο ἐλαφραὶ, τόσο βραχεῖαι, ὥστε ἡ διὰ τῆς διδασκαλίας βελτιώσεως εἶναι δι' αὐτῶν ἀδύνατος καὶ ὑπολείπεται ὡς μόνη ἀμυντικὴ δύναμις αὐτῶν ἡ ἐκφόβισις. Τοιαῦται π. χ. εἶναι αἱ χρηματικαὶ ποινὰι καὶ ἡ βραχεία φυλάκισις. Ἄλλ' ὡς εἶπον ἀνωτέρω πραγματευόμενος περὶ τοῦ Δ' μέσου τῆς ἀμύνης, αἱ χρηματικαὶ ποινὰι ἔχουσιν ἐλαχίστην καὶ ἄνισον σωφρονιστικὴν δύναμιν, ἡ δὲ βραχεία φυλάκισις ἀνθρώπων φύσει ρεπτότων εἰς τὸ ἀδίκημα σχεδὸν οὐδεμίαν ἔχει σωφρονιστικὴν δύναμιν. Ἐντεῦθεν ἠθέλε τις καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἵνα δοθῆ πλήρης ἀμυντικὴ δύναμις εἰς τὴν ποινὴν διὰ πᾶν ἀδίκημα, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ ποινὴ πάντοτε τοιαύτη, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ καθίσταται ἐν τινι μέτρῳ ἐφικτὴ καὶ ἡ ἠθικὴ βελτίωσις τοῦ καταδίκου οὐχὶ δὲ ἀπλῶς ἡ διὰ τῆς ἐκφοβίσεως ἐξηναγκασμένη ἀποχὴ αὐτοῦ ἀπὸ νέου ἔστω καὶ ἐπίσης ἐλαφροῦ ἀδικήματος. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον διότι ἀντίκειται εἰς τὸ κοινὸν περὶ τῆς ἰσότητος αἰσθημα, τὸ ἀπαιτοῦν ὅπως ἡ ποινὴ ἦναι κατὰ μέτρον ἀνάλογος πρὸς τὸ ἀδίκημα.

Οὕτως, ἐὰν π. χ. κλέπτης μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν, ἐπανελλημμένος τιμωρηθεὶς διὰ μακρῶν φυλακίσεων καὶ ἀποτίσας πᾶσας τὰς ποινὰς του, κλέψῃ ἐκ νέου, ἀλλὰ ποσὸν μικρὸν καὶ ἀσήμαντον, τὸ κοινὸν αἰσθημα ἀπαιτεῖ νὰ ὑποστῆ οὗτος ποινὴν ἀνάλογον τοῦ κλαπέντος ἐλαχίστου ποσοῦ, ἔστω καὶ κατὰ τι ἐπιτεινομένην λόγῳ τῆς ὑποτροπῆς, πάντως ὅμως πολλῶν βραχυτέραν τῶν ἄλλων. Τίς δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι ἐν τῷ παραδείγματι τούτῳ ἡ μικρὰ ποινὴ τῆς τελευταίας πράξεως στερεῖται τελείως παντὸς ἀμυντικοῦ χαρακτηρισμοῦ ; Τῷόντι, πῶς ὁ κλέπτης οὗτος, ὁ ἤδη ὑποστάς μακρὰν κάθειρξιν καὶ ὅμως ἀποδείξας διὰ νέας κλοπῆς ὅτι δὲν ἐσωφρονίσθη οὐδ' ἐβελτιώθη ἐξ αὐτῆς, πῶς εἶναι πλεονδύνατον νὰ σωφρονισθῆ καὶ βελτιωθῆ διὰ νεωτέρας βραχυτάτης φυλακίσεως ; Ἴδου εἰς ἠθικῶς ἀρρωστος, τὸν ὅποιον

ἡ Πολιτεία νοσηλεῖ διὰ φαρμάκου τόσον ἀσθενούς ὥστε ἐκ τῶν προτέρων παρέχει τὴν πεποιθήσιν ὅτι θὰ ἦναι δι' αὐτὸν τελείως ἀναφελές. Ἀλλὰ τότε πρὸς τί τὸν τιμωρεῖτε διὰ τὴν μικρὰν κλοπὴν ; Πρὸς τί ἄλλο εἰμὴ ἀπλῶς διὰ νὰ μὴ μείνῃ αὐτὴ ἀτιμώρητος ; Ἴδου ἄρα μία ποινὴ, ἣτις δὲν δύναται ἄλλως νὰ δικαιολογηθῆ, εἰμὴ διὰ τοῦ αἰσθηματος τῆς ἰσότητος, ἣτοι τῆς ἀπλῆς ἐκδικήσεως. Τὸ αὐτὸ συμπέρασμα συνάγεται καὶ ἐκεῖ ἐνθα δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῆς ὑποτροπῆς ἐν τῷ αὐτῷ ἀδικήματι, ἀλλὰ περὶ διαπράξεως νέου ἄλλου εἴδους ἀδικήματος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου μετὰ μακρὰν αὐτοῦ τιμωρίαν. Π. χ. ὁ κλέψας καὶ βαρέως τιμωρηθεὶς διαπράττει τραυματικὸν ἢ αυτοκίαν. Πάλιν ἡ νέα ποινὴ του θὰ ἦναι ἀνωφελὴς ὑπὸ ἐποψιν σωφρονισμοῦ ἢ βελτιώσεως αὐτοῦ καὶ σκοπὸν ἐπομένως θὰ ἔχη μόνην τὴν ἐκοίτησιν.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν ποινὴν, θὰ καταλήξωμεν ἀλαθῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐνθ' ὧς ἀπεδείχθη, ἔπρεπε ὁ χαρακτήρ καὶ ὁ σκοπὸς πάσης ποινῆς νὰ ἦναι μόνη ἡ κοινωνικὴ ἀμυνα κατὰ παντὸς ἐν τῷ μέλλοντι νέου ἀδικήματος παρὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τοῦναντίον βλέπομεν ἐν ταῖς ποινικαῖς νομοθεσίαις πάντων ἀνεξαίρετως τῶν κρατῶν καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐφαρμογῇ αὐτῶν ὅτι ἐν τῷ προσδιορισμῷ τῶν ποινῶν ἐπικρατεῖ κυρίως ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδικήσεως, ὅστις στηρίζεται ἐπὶ τῆς ψευδοῦς βάσεως, ὅτι ὁ ἀδικήσας πρέπει νὰ ὑποστῆ πόνον, οὐχὶ ἵνα μὴ ἀδικήσῃ ἐκ νέου, ἀλλὰ μόνον διότι ἠδίκησε.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

Ι. Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΣ

Ἡ ὠραία Βασιλόπαις τοῦ Μυροβουνίου καὶ ἤδη Βασίλισσα τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Φερσάλλα Ἀτζούρα ἐδημοσίευσεν εἰς ρωσσικὸν περιοδικὸν «Ναδαλλα» διάφορα ἐμπνευσμένα ποιήματα, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ τὸ κατωτέρω δημοσιευθὲν ἦδη καὶ εἰς τὰς «Μουσας» τῆς Ζακύνθου.

ΟΠΤΑΣΙΑΙ

Ἡ μητέρα πρὸς τὴν Κόρη, Ἄν θελήσης νὰ γνωρίσης Πόσα πράγματα ἔχει ὁ κόσμος,

Πρέπει καὶ τὰ δύο σου μάτια ἄνοιχτά νὰ τὰ κρατήσης.

Καὶ τὰ μάτια ἀνοίγ' ἡ Κόρη, Εἶδε τὰ ψηλὰ τὰ ὄρη Καὶ τοὺς ἀπεράντους κάμπους, Τὴ χρυσὴ τοῦ Ἥλιου λάμψη Καὶ τὰ φωτοβόλ' ἀστέρια, Εἶδε τὴ σκοτινιασμένην Τρικυμίαν τοῦ πελάγου Καὶ τὸ φουσκωμένο ρεῦμα Βραγογέννητου χειμάρρου, Εἶδε τὰ λαμπρόχρωμ' ἄνθη Καὶ τὰ πούπουλα πουλάμπουνα

Στὰ πτυλιὰ τὰ φτερωμένα' Κ' εἶδ' ἀστάχια ὅσα ἰχθυόματα

Ποῦ προσμένουν τὰδρε πάνια. Ὅμως ἔκλεισε τὰ μάτια Κ' εἶδε μὲς τὸν Κόσμον ἢ Κόρη Κ' ἄλλα πλειὸ καλὰ ἰχθυόματα

Τὴν εἰκόνα τοῦ Καλοῦ τῆς Εἶδε μέσα στὴ καρδίᾳ τῆς Τὴν εἰκόνα τοῦ Καλοῦ τῆς Στὴν καρδίᾳ τῆς θρονιασμένης Τὴν εἰκόνα τοῦ Καλοῦ τῆς Ποῦ θερμὰ τὸν ἀγαποῦσε Καὶ αἶν πολυαγαπημένη Στὴν ἀγκάλῃ του ἤκρατοῦσε.

Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ 1916

ΓΥΡΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΖΩΗ

- 1. Μαρτίου 1916. — Αί πρό του Βερδέν άπώλειαι των Γερμανών έμπνύον τον τρόπον εις την καρδίαν του Γερμανικού λαού κατά την έκφρασιν των Λονδινέων «Τάϊμς».
- 2. Μαρτίου 1916. — Έπαναλήθη ή Γερμανική επίθεσις με έντασιν κατ' ετης άμυντικής γραμμής Μπεντικούρ - Κυμιέρ δυτικώς του Μόζα. — Είς την Ιταλίαν επιδιώκεται Κυβερνητική μεταρρύθμισις και ή σχηματισμός Ολοκουμενικής Κυβερνήσεως υπό τον Σαλάγγρα.
- 3. Μαρτίου 1916. — Τό Ραίχστατ ή πανέλαβε τάς έργασίας του με άναρκτήριον λόγον του κ. Προέδρου. Η θέσις του Μπέτμαν Χόλδεγκ είναι κρίσιμος. Θεωρείται επικαιμένη ή διακοπή των σχέσεων Γερμανίας και Βραζιλίας.
- 4. Μαρτίου 1916. — Οί Γάλλοι αίαιοδοξούντες θεωρούσιν άδύνατον την πτώσιν του Βερδέν.
- 5. Μαρτίου 1916. — Ο Πρίγκηψ της Ουαλλίας έφθασεν εις Κάιρον προσκολληθείς εις τό επιτελεον του έν Αγγύπτω Αγγλικού Στρατηγείου.
- 6. Μαρτίου 1916. — Ο άγων του Βερδέν εύρίσκει εις ύφασιν. Επίθεσάουται ή παραίτησις του Υπουργού των Ναυτικών της Γερμανίας Ναυάρχου Φόν Τίρπιτς κερχυγμένου ύπερ της τορπιλλίσσεως των πλοίων των ουδέτερων υπό των υποβρυχίων.
- 7. Μαρτίου 1916. — Οί Ρώσοι προσάουν εις Μεσσοποταμίαν καθιστώντες δυσχερή την θέσιν των Τούρκων.
- 8. Μαρτίου 1916. — Οί Ούλγαροι καταλαβόντες τό Ηεράτιον προβαίνου εις διώξεις και σφαγάς κυρίως Έλλήνων.
- 9. Μαρτίου 1916. — Αγγέλλονται έσωτερικαί ταραχαί εις την Γερμανίαν και πολυμικαί άποτυχίαι των εις τό Άδουκούρ.
- 10. Μαρτίου 1916. — Οί Ρώσοι άναλαμβάνου γενικήν επίθεσιν από της Ρίγας μέχρι της Γαλιτίας. Αί κατά του Βερδέν επίθεσις των Γερμανών άποκρούονται.
- 11. Μαρτίου 1916. — Διεξήχθη άγων πυροβολικού εις τό Βερδέν με ύπεροχήν πάντοτε της Γαλλικής άμύνης.
- 12. Μαρτίου 1916. — Ηρξαντο διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ρουμανίας και των Κυβερνήσεων της Συννενοήσεως.
- 13. Μαρτίου 1916. — Η άγων του πυροβολικού εξακολουθεί εις τό Αρχών. Έξέγερσις έν Νορβηγία διά τάς τορπιλλίσσεσις ουδέτερων πλοίων.
- 14. Μαρτίου 1916. — Γάλλοι, Αγγλοι, Ιταλοί, Ρώσοι, Σέρβοι, Στρατηγοί, Πρωθυπουργοί, Υπουργοί και Πρόεδροι συνήλθον εις κοινήν συνδιάσκεψιν εις Παρισίους.
- 15. Μαρτίου 1916. — Έφθάρη τό βαρύ πυροβολικόν των Γερμανών και άδυνατοιν να επιτεθοιν κατά του Βερδέν.
- 16. Μαρτίου 1916. — Οί Ρώσοι προσάουντες εξετόπισαν τους Τούρκους από τάς έν τη περιφερεία του κατωμού Μπαλτατζή Δερρεσάν θέσεις των.
- 17. Μαρτίου 1916. — Επίκειται Ρωσική επίθεσις εις Βασσαράβιαν.
- 18. Μαρτίου 1916. — Διαθέτου οι Ρώσοι διά την επίθεσιν των Γερμανών έβδομήκοντα μεραρχίας.
- 19. Μαρτίου 1916. — Έξέγρηγη μεγάλη πυρκαϊά εις τό παρ ή την Κολωνίαν πυριτιδοποιεον Τρουασάρφ. Η διάδοχος της Σερβίας έφθασεν εις Λονδίνον γενόμενος ένθουσιωδώς δεκτός.
- 20. Μαρτίου 1916. — Μεγάλη εξέγερσις εις Ολλανδίαν λόγω τορπιλλίσσεως των πλοίων των ουδέτερων υπό των Γερμανικών υποβρυχίων. Η Ολλανδική Βουλή συνεκλήθη τηλεγραφικώς.

- 21. Μαρτίου 1916. — Ο Έσοτ Πασσας έφθασεν εις Παρισίους.
- 22. Μαρτίου 1916. — Η Ολλανδία παρασκευάζεται στρατιωτικώς. Σύλληψις Γεννάδιεφ και άλλων σταμπουλωφικων εις Βουλγαρίαν.
- 23. Μαρτίου 1916. — Αγγέλλονται δεκα εντά ενάριτοι μάχαι περί τό Βερδέν. Οί Γερμανοί άποκρούοι αι εξ όλων των σημείων.
- 24. Μαρτίου 1916. — Οί Γάλλοι προσάουν περίξ του δάσου Καπέτ. Ο Μπέτμαν Χόλδεγκ προέδη εις δηλώσεις ύπερ της ειρήνης εις τό Ραίχστατ.
- 25. Μαρτίου 1916. — Αγγέλλονται κολοσισταί γερμανικαί άπώλειαι εις τό Άκούρ. Ο Σέρβος διάδοχος έν Λονδίνο ώμίλησεν ένθουσιωδώς πρόξ άντιπροσωπίαν Αγγλων.
- 26. Μαρτίου 1916. — Οί Γερμανοί κερδίζουν έδαφος εις τό Μπεντικούρ.
- 27. Μαρτίου 1916. — Οί Γερμανοί έτοιμάζονται διά να επιτεθοιν έναντίον των Αγγλων εις τό μέτωπον Υπρ.
- 28. Μαρτίου 1916. — Ο Υπουργός των Στρατιωτικών της Αυστρίας Στρατηγός Μπάρον έφθασεν εις Κιτίγγην γενόμενος επισήμως δεκτός.
- 29. Μαρτίου 1916. — Επίκειται διακοπή διπλωματικων σχέσεων μεταξύ Γερμανίας και Αμερικής.
- 30. Μαρτίου 1916. — Έπαρσησμοφορήθη εις τό Αγγλικόν Στρατόπεδον διά χειρής του Στρατηγού Μαόν ή Αρχιστράτηγος Σαράγ διά του Αγγλικού Μεγαλοσταύρου και του περιθραίου Γαργίου Μιχαήλ.
- 31. Μαρτίου 1916. — Οί Ιταλοί διά μεθοδικών έπιχειρήσεων έκτείνου την νικηφόρον προέλασιν των εις τό έχθρικόν έδαφος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ο κ. Νισβάνας ύμνιτής του ποιητικού δαιμονίου του Αριστοτέλους Βαλαωρίτου μάς έδωκε μίαν από τάς φιλολογικώτερας και περισσότερον όρμητικάς εις σύγκέντρωσιν κόσμου διαλέξεις του Παρνασσού. Ο βαθύς κριτικός, ό άριστοτέχνης της γραφίδο, ύπήρξεν απάμιλλος όμιλητής. Με έκφράσεις πλήρεις λυρισμού και με εικόνας που θίγουν κατ' εθειαν την ψυχήν ανέλυσε τά έργα του ποιητού των «Μνημοσύνων» της «Κυρά Φροσύνης», της «Αγραμπελής» και του «Αστραπογιάννου» και έπροκάλεσεν άληθινόν ένθουσιασμόν εις τάς πυκνάς τάξεις των ακροατών του.

Ο κ. Ξερόπουλος ώμίλησε περί των Παράσχων, Παρηκολούθησαμεν την ώραίαν όμιλίαν του και όφειλομεν να έξάρωμεν τό γεγονός της όρμης με την όποιαν προσείργοντο οι ακροαταί. Από τάς 5 ήτο ήδη πλήρης ή αίθουσα. Μίαν ώραν πρό της έναρξεως της όμιλίας ή αίθουσα του Παρνασσού ήρχισε να καθίσταται άνίκανος να περιλάβη τό όγκούμενον διαρκώς πλήθος. Τό γεγονός είνε αξιοπαρατήρητον άλλα δυνάμεθα άρα γε να τό χαρακτηρίσωμεν ως άποτέλεσμα ύψιστης ανάγκης πνευματικής άπολαύσεως ή μόνον ως προίον έκτελέσεως

ένός κοινωνικού καθήκοντος επί άντικειμένου χαρακτηρισθέντος πλέον ως είδος μόδας; Έν πάση περιπτώσει εις την ύπερπλήρη αίθουσαν του Παρνασσού με επί κεφαλής τον Βασιλόπαιδα Νικόλαον μάς έδωκε ό όμιλητής μίαν εικόνα του έργου των αδελφών Παράσχων και μάς επανέφερε σε μιά πρόσφατον αλλά λησμονημένην εποχήν καθ' ήν ή Μούσα του Αχιλλέως συνεκίνηε κάθε ρωμαντικήν καρδίαν και έδόνει τάς χορδάς κάθε φαντασίας εύαισθήτου. Τον ήρωτα έχειροκρότησιν έκθύμιως διά την άρτίαν όμιλίαν του.

Ο κ. Άγγελος από του ίδιου βήματος ώμίλησε περί των ποιητών Παππαρηγοπούλου και Βασιλειάδου. Η συρροή του κόσμου ήτο και πάλιν άξιοσημείωτος. Ο κ. Άγγελος ώμίλησε με κάποιαν ιδιαιτέραν έντασιν. Άνεμνήσθη παλαιών ήμερών, άνεμνήσθη των ψυσιονωμιών των ίδιων ποιητών ους έγνώρισε προσωπικώς ή ήκουσεν άλλοτε απαγγέλλοντας από του ίδιου βήματος. Ο άείμνηστος Βασιλειάδης ήτο εκ των ιδρυτών του Παρνασσού και εις αυτόν όφείλεται ή ίδρυσις της «Νυκτερινής Σχολής των Απορών» του Παρνασσού, τιμής δε ένεκα και ή προτομή του εις έμφανές μέρος της αίθουσας ήτο στεφανωμένη με δάφνην και παρ' αυτήν έν παρατάξει οι εύσταλείς Πρόσκοποι. Ητο μία ώραία παράστασις την όποιαν έξωήρημε περισσότερον ή ώραία και τόσον χειροκροτηθείσα όμιλία του διακεκριμένου ευθυμογράφου και λογοτέχνου κ. Αρνίνου.

Ο κ. Αμπελάς ώμίλησε διά τον ποιητήν Όρφινίδην. Όμίλησε διά τον βιον του, την άλλην επιστημονικήν του αξίαν και διά τό θαυμαστόν ποιητικόν του τάλατον. Με άντεταμένην προσοχήν τον ήκούσθη τό πολυπληθές ακροατήριον και με παρατεταμένα χειροκροτήματα έπεσφράγισε τό τέλος της ένδιαφερούσης όμιλίας του.

Ο κ. Κ. Παλαμάς έπεσφράγισε τάς διαλέξεις του Μαρτίου με όμιλίαν περί του Βιζυηνού και του Κρουστάλη. Τό όνομα του κ. Παλαμά, τό περιφανές έργον του, ή περίξ του άναπτυσσόμενη λατρεία των θαυμαστών του, ή σπανιωτάτη εμφάνισις του εις τους κοινωνικούς κύκλους εξημιούργησαν μία φήμην ή όποία παρυσάζει τον ποιητήν του «Δωδεκαλόγου του Γύφρου» ως άτομον θρυλικόν, μετέχον κάποιας μυστικοπαθείας και συγγεόμενον με άντιλήψεις κάποιου ύψηλοτέρου πνευματικού επιπέδου.

Ός εκ τούτου ή όμιλία του έθεωρήθη έξαιρετικόν γεγονός και ή εμφάνισις του ως όμιλητού διήγειρε τό κοινόν ένδιαφέρον εις τον ύψιστον βαθμόν. Ο κ. Παλαμάς γόγης και έν τη όμιλία του εδραίσωσεν επί πλέον την φήμην του διότι τον παρηκολούθησαν και αι νεώτεροι γενεαί πρό των όποιων ό επιφανής ποιητής δεν είχε την ευκαιρίαν προσωπικώς να εμφανισθή. Η άνάστις του έργου των ποιητών ήτο βαθύτατη και άνταξία της ύψηλής έμπνεύσεως και της έξαιρετικής μορφώσεως του κ. Κ. Παλαμά.

Είς την αίθουσαν του Ωδείου ό Καθηγητής της Βυζαντικής Μουσικής κ. Κ. Α. Ψάχος ώμίλησεν εύφρα

δέστατος και άνάλυτικώτατα και με όλην την επιστημονικήν του βαρύτητα περί σπουδαιότατου μουσικού ζητήματος. Τό θέμα του περιστρέφη εις «Σελίδας δόξης της Βυζαντινής μουσικής» και έδωκε πλήρη και σαφή ιδέαν της Βυζαντινής Μουσικής έν τή σταδίη της εξέλιξείς της και έν τη ζηλευτή ακμή της. Ο διαπρεπής άγορητής έδέχθη θερμότατα συγχαρητήρια.

Είς την αίθουσαν του «Παρνασσού» και έν συνεδρία του Νομικού αυτού Τμήματος, επί παρουσίη δε έκλεκτου ακροατηρίου ώμίλησεν ό διαπρεπής ήμων συνεργάτης κ. Ι. Φραγκιάς «Περί της άτομικής ενδύνης των μελών παντός Σωματείου εις πληρωμήν χρεών του Συλλόγου κατά τον περί Σωματείων νόμον». Η βαθύτης των σκέψεων του όμιλητού, ή γλαφυρότης της έκφράσεως, ή πολύμορφος επιστημονική του μόρφωσις, ή ψυχολογική του δεινότης νατέστησε τό θέμα του αξιον πολλού ένδιαφέροντος και θερμά και ειλικρινή έδέχθη τά συγχαρητήρια.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Είς τό Φοαγιέ του Βασιλικού Θεάτρου έδόθη ή συναυλιατού κ. Φαραντάτου ή συμπρόξει του βιολιστού κ. Λυκούδη. Έπαίχθησαν έργα άποκλειστικώς του Σιούμαν τό ακροατήριον χειροκρότησε ζωηρώς τους καλλιτέχνας.

Είς τό Δημοικόν Θεάτρον ένεφανίσθη ή διακεκριμένη πιανίστα και Καθηγήτρια του Ωδείου μας Δ)νις Αήδα Εύλαμπίου. Μετά περιφονείας θριαμβευτικάς σπουδάς εις Βιέννην ή νεαρά Έλληνίς κατέλαβε περίβλεπον θέσιν εις τους μουσικούς παρ' ήμιν κύκλους. Η συναυλία της ήτο υπό εποψιν έκτελέσεως άρτία, και υπό εποψιν προγοράμματος με περιουσίην αισθητικήν άντίληψιν και έκλεκτικότητα παρεσκευασμένη. Παρευρέθη κατ' αυτήν κόσμος άπειρος θουμαστής της τέχνης της νεαράς καλλιτέχνιδος ή όποία έδικαίωσε και πάλιν την φήμην της και τον ύπερ αυτης ένθουσιασμόν του πολυπληθούς και έκλεκτου ακροατηρίου της.

Από τάς πλέον επιτυχείς και ή συναυλία της Μουσικής Ακαδημίας εις τον Παρνασσόν. Έδανυμόθη και χειροκροτηθή ή μικροσκοπική εξαέτις Δ)νις Καρύδη άναδειχθείσα Ζηλευτής δεξιοτήτος μανδολινίστρια.

Είς τό Φουαγιέ του Βασιλικού Θεάτρου ένεφανίσθη και άλλη έκλεκτή της Τέχνης ίέρεια. Αί Μοσσαι του Έλικώνος δεν είναι πλέον ναρκωμένα από των αιώνων την σιγήν. Αρχίζου να ζωντανεύουν και να ζουν μαζί με μάς, την ζωήν μας, την αισθητικότητά μας. Έκφράζου τά συναισθήματά μας και, έξωτερικεύου τον πάνον μας ή την χαράν μας. Μία από αυτάς τάς προσνομούχους είνε και ή Δ)νις Έλένη Σπανδωνίδου ή όποία χάριν της άνακουφίσεως των άτυχών προσφύγων παρουσιάσθη πρό του Αθηνάϊκού κοινού διά να λάβη ως γέρας τον ειλικρινή ένθουσιασμόν του και τάς θερμάς έπιδουκμασίας του.

Η συναυλία της κ. Φωκιά έπιδειξάσης και τό

θαυμαστόν τάλαντον και την εξαιρετικήν τέχνην της θυγατρὸς της Δ)δος Μαρίας ἐσιτέθη ὑπὸ μοναδικῆς ἐπιτυχίας. Ἀπὸ τὸ εὐρωσιον δονδρούλιον ἐπρόβαλε λεπτόν και εὐθραστον κλωνάρι ἀλλὰ πλήρες ἀπὸ χυμόν και ζώην. Ὁ θαυμασμός τοῦ ἀρροατηρίου κατενέμετο ἐξ ἴσου τόσον πρὸς τὴν κόρην, ὅσον και πρὸς τὴν ἐντυχισμένην μητέρα και ὅλα αἱ εἰλικρινεῖς ἐκδηλώσεις τῶν θαυμασιῶν και τῶν θαυμαστῶν της ἐκλεκτῆς δυνάδος ἀντανακλοῦσαν ἀπὸ τὴν κόρην τὸ τρωφερό ἀνθάμι εἰς τὴν μητέρα τὸ ρωμαλέο και ἰσχυρόν ὄζωμα.

Τὸ νιοῦ της Λακμὲ ἦτο ὑπέροχον και ἡ ἐκτέλεσις του κατεπλημύριεν ἀπὸ ἐνθουσιασμόν τοὺς ἰεροσάτας.

Ἄωρα και ἀνθη ἀφθονα προσεφέρθησαν πρὸς τὴν νεαρὰν καλλιτέχνην δαίγμα της μεγάλης της ἐπιτυχίας και της θριαμβευτικῆς ἐμφανισέως της.

* *

Εἰς τὸ Δημοτικὸν ἐδόθη και ἡ συναλλὰ τοῦ Διευθυντοῦ της Ὁρχήστρας τοῦ Ὡδείου κ. Μαρσίῃ τῇ εὐγενεῖ συμπεράξει ἀριστέων τοῦ παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικοῦ μουσικοῦ κόσμου.

* *

Εἰς τὸ Βασιλικὸν ἐνεφανίσθη ὁ κ. Μπότασης τῇ συμπεράξει της Δ)δος Ἡπίου και της Δ)δος Χάριωντων. Ἐγράψαμεν ἄλλοτε περὶ τοῦ τάλαντου τοῦ κ. Μπότασης ὅπως εἰς κάθε ἐμφάνισίν του ἐξασφαλίζει και μίαν ἐπιτυχίαν.

* *

Ἀπὸ της Σκηπῆς τοῦ Βασιλικῦ Θεάτρου ἐδόθη καλλιτεχνικὴ ἔσπερις ὑπὲρ τῶν ἐπιστράτων. Εἰς αὐτὴν ἔλαβε μέρος ὁ κ. Ἀνκούδης και τὸ κοναρτέτο Μπουσιντοῦ. Ἐπαίχθησαν ἐπίσης ἡ «Κεφαλὴ της Μεδούσης» τοῦ Ξενοπούλου και ὁ «Φίλος».

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ὁ Πρωτομάστορας. Ἐδόθη πανηγυρικῶς ἡ πρώτη τοῦ «Πρωτομάστορα». Τὰς μετέπειτα παραστάσεις παρακαλοῦθησε τὸ κοινὸν μὲ ἀδιάπτωτον πάντοτε ἐνδιαφέρον ἀφ' οὐ μάλιστα εἰς τινος ἐξ αὐτῶν τὴν διεύθυνσιν της ὀρχήστρας ἀνέλαβε μὲ θάρρος και πολλὴν δεξιότητα ἡ κυρία Καλομοῖρη. Τὸ ἔργον ἐπροκάλεσε θόρυβον και διήρθεσε τοὺς κριτικούς μας εἰς δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα. Ἄν οἱ ἀντίπαλοι, ἀντὶ μελάνης ἠδύναντο νὰ μεταχειρισθοῦν τὰ φλεγόμενα ὑγρά τῶν Γερμανῶν και ἀντὶ γραφίδων τὸ μυδραλλιοβόλον, ὠρισμένως, ἡ κοινωνία μας θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ μίαν ἰδέαν της μάχης τοῦ Βερδέν. Μὲ τόσην λύσσαν θὰ ἐπέλυτον οἱ μὲν κατὰ τῶν δὲ και τόσην ὀργὴν θὰ ἀνέπτυσσον διὰ νὰ καταβάλουν τὸν ἐχθρόν! Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὴν λυσσώδη κριτικὴν τὸ ἔργον θὰ σημεῖωση σταθμὸν εἰς τὴν ἐξέλιξιν της μουσικῆς παρ' ἡμῖν και θὰ παραμείνῃ ἀληθινὸς ἡ δύναμις, ἡ ἐκφρασις, τὸ μεγαλεῖον και ἡ ζωὴ τοῦ ἀνεκλυπτον ἀπὸ κάθε τόνον και ἀπὸ κάθε ἦχον τοῦ ἔργου. Θεομὰ συγχαρητήρια εἰς τὸν διαπρεπῆ Διδάσκαλον και ἐμπνευσμένον δημιουργόν ἀπὸ της ἑλληνικῆς ζωῆς τὴν ἀκατάβλητον δύναμιν.

Η ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΑ

Τὰς δύο τελευταίας ἐσπέρας τοῦ μηνὸς ἐδόθη ἀπὸ της σκηπῆς τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου ἡ «Κρητικοπούλα» τριπτακτὸς κωμικὴ ὄπερα τοῦ διαπρεποῦς μουσουργοῦ μας κ. Σαμάρα. Κόσμος πολλὸς και ἐνθουσιώδης παρεούθη μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Β. Οἰκονόμειαν ἐπευφημοῦντας κάθε ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου και κάθε ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν. Ἡ Δ)νις Ἐνκελ ὑπερήρθε εἰς τὴν Κρητικὴν Πεντοζάλην τὴν ὁποίαν ἐχόρευσε μὲ ἐξαιρετικὴν διάθεσιν και χάριν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Ἰδρύθη ὑπὸ σοβαρῶν και διακεκριμένων ἐπιστημόνων νέον Σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἐπιστημονικὴ Λέσχη. Εἰς τὸν οἶκον τοῦ κ. Ἡλ. Ἀγγελόπουλου Μηχανικοῦ ὑπεγράφη τὸ πρακτικὸν της ἰδρύσεως και καθωρίσθησαν αἱ βῆσεις τῶν εργασιῶν τοῦ τόσον χρησίμου και εὐέλπιδος Σωματείου.

Μέλη της Λέσχης θὰ εἶνε ἀποκλειστικῶς ἐπιστήμονες διὰ τῶν φώτων των και τῶν μελετῶν των ἐνισχύοντες τὸ ἔργον κάθε προοδευτικῆς Κυβερνήσεως και παρέχοντες ἀφορμὰς πρὸς ἰδίαν βελτιώσιν διὰ της ἀναπτύξεως ἐπιστημονικῶν ζητημάτων ἐπικαιρῶν και ἐνδιαφερόντων.

Ἡ «Ἐταιρεία της Πολιτικῆς Οἰκονομίας» συγκεντρώσα εἰς τὰς κοινωνιολογικὰς και ἐπιστημονικὰς αὐτῆς ἐπιτάσεις διακεκριμένα μέλη της Κοινωνίας μας, ἐκλάσε διὰ δευτέραν φορὰν τὰ μέλη της εἰς συζήτησιν. Κατ' αὐτὴν ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Σ. Λοβέρδος Διευθυντῆς της Ἐθνικῆς Τραπεζῆς και ἀνέπτυξεν εὐφροδύστα και ἀνχλυτικώστα τὸ θέμα του. «Ὁ πόλεμος και ἡ οἰκονομικὴ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους». Μὲ ἄκραν διαύγειαν και σαφήνειαν και μὲ βαθυτάτην γνώσιν τοῦ ζητήματος ἐξήτασε τὴν ἐξέλιξιν τῶν νεων ἰδεῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων βαρύνουν πολὺ, οἰκονομικῶς μὲν, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Ἐμπορίου και της Μεγάλης Βιομηχανίας, ἡ μόρφωσις τοῦ ἄθμου, ἡ πρόοδος τοῦ Τύπου και ἡ δύναμις τῶν ὁμαδικῶν ὀργανώσεων, πολιτικῶς δὲ ἡ καθολικὴ ψηφοφορία και οἱ φιλελεύθεροι κοινοβουλευτικοὶ θεσμοί. Ἐπ' αὐτῶν ἐστῆριξε τὴν ὄλην οἰκλίαν του προκαλέσασιν πολλὴν τὴν προσοχὴν και θερμὰ τὰ συγχαρητήρια.

Συνέστη «Ἐταιρεία τῶν Κοινωνικῶν και Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν» μὲ εὐρύτατον πρόγραμμα θετικῆς ἐργασίας. Ἐν ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων της θὰ εἶνε ἡ ἰδρυσις βιβλιοθήκης, ἡ ὀργανώσις ἐπιστημονικῶν ἀνακοινώσεων και συζητήσεων, ἡ ἰδρυσις ἐντευκτηρίου και ἡ ἐκδόσις περιοδικοῦ οὔτινος μάλιστα τὸ ἐμπορικὸν μέρος ἀνέλαβεν ἡ τόσην ζωὴν ἐγκλείουσα ἐκδοτικὴ Ἐταιρεία ἡ Ἀγκυρα.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Εἰς τὴν προθήκην τοῦ Βιβλιοπωλεῖο Ἐλευθερουδάκη ἐξετέθη συλλογὴ τοπειογραφικῶν τοῦ κ. Γερασίμου Βιώκου. Ὁ ἐκλεκτὸς λογοτέχνης, τὸ ὑπέροχον αὐτὸ πνεῦμα ποῦ τὸ χαρακτηρίζει μίαν κατεύθυνσιν ὀργανικὴν πρὸς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις της τέχνης, χωρὶς εἰδικῶν μόρφωτων, χωρὶς διδασκαλίαν, διὰ μόνως της ἐπιμονῆς και της ἀνωτέρας ἀντιλήψεως τοῦ καλοῦ ἀνε.

δείχθη καλλιτέχνης ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ ὁποίου ἡ κοινὴ προσοχὴ δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ ἀπαράτηρητος.

Εἰς μίαν εἰς τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ζαππεῖου ἐξέθη μετὰ ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν θαλασσογραφῶν ὁ ἐν Μονάχῳ σπουδάσας νεαρός καλλιτέχνης κ. Κηλογερόπουλος.

Τὸ ἔργον του ἐκόθη εὐμενίστατα και ἡ καλλιτεχνικὴ του σταδιοδρομία θεωρεῖται ἐξησασιαμένη.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν θὰ κυριαρχήσῃ ἡ γιγαντομαχία τοῦ Βερδέν. Οἱ Γερμανοὶ ἀκούραστοι, ἀφοβοὶ, ὀρμητικοὶ ἐπιτίθενται διαρκῶς κατὰ τῶν Γαλλικῶν θέσεων μὲ ὅλα τὰ σοβαρὰ ὄπλα της νεωτέρας πολεμικῆς τέχνης. Οἱ Γάλλοι ἐξ ἄλλου γενναῖοι, ἀποφασιστικοὶ, ἀκλόνητοι δέχονται ἥρωικῶς τὰς ἥρωϊκὰς ἐπιθέσεις και πείριξ τοῦ θρυλλικοῦ Βερδέν σκορπιζεταί αἷμα ἀφθονον και θυσιάζονται ἀσπλάγχχνως νεότες, εὐμορρία, ὕμνηρα, κόποι.

* *

Βομβαρδισμοί, ὁμοβροντίαι, λαίλαπες βλημάτων, μυδραλλιοβολισμοί, ἀναφλεγόμενα ὑγρά, ἀσφυξιογόνα ἀέρια, λογχιμοί, ὀβίδες, ἐπιθέσεις, ὑπερραγαγίσεις, ἐπίδρομα ἀεροπλάνων, θάνατος και καταστροφή και ἀκρωτηριασμοί, και σφαγαὶ και εἰκόνες φρίκης και θεάματο οδύνης και πόνου. Ἡ βαρεῖα πνοὴ τοῦ θανάτου ἐπικάθηται παντοῦ καθ' ὅλον τὸ πολεμικὸν μέτωπον και οἱ λαοὶ τυφλὰ ὀργανα ἀσυνειδήτων και ἐξημμένων ἠγετῶν ὑφίστανται φρικτὴν αἰμορρογίαν διὰ νὰ δημιουργήσουν στιγμὰς δόξης και ὑπερηφάνων λόγων εἰς σίμωσταγίς πορφυρογενήτους ἡ ἀκάρδους φιλοδόξους πολιτικούς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κακὸν ὀγκοῦται και ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Ἢ συμφορὰ μᾶς ἐρχεται πλησιέστερον. Πληθυσμοὶ τινὲς ἑλληνικοὶ ἐξ ἐκεῖνων οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται ἀπὸ αἰώνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν και τὴν ψυχικὴν γαλήνην ὑφίστανται πρώτοι τὰς συνεπείας της πολεμοχαροῦς καταστάσεως. Οἱ σύμμαχοι εἰς τὴν Μακεδονίαν εἶνε ἀντιμέτωποι πρὸς τοὺς Ἀυτοκρατορμανοὺς και ἡ μισητὴ πνοὴ της Βουλγαρικῆς φυλῆς ἤρχισεν νὰ γίνεταί αἰσθητὴ ἀπὸ τοὺς πλέον δοκιμασμένους ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς της Μακεδονίας. Ἢ ἀγριότης τοῦ πολέμου φερούργει πλησίον μας. Καὶ ὅταν ἀνεγείρει τὰς πέτρους του εἰς ὕψος φέρει καταστροφὰς και εἰς αὐτὴν τὴν Θεσσαλονικὴν. ἘΣυμμορφία ἐξ νεῖκοις Γερμανικῶν ἀεροπλάνων, λέγει τὸ χρονικόν, νῆδηρημένη εἰς τρεῖς μοῖρας ἐπέδραμεν εἰς τὴν πόλιν, νείς τὸ λιμένα και τὸ στρατόπεδον τῶν συμμάχων. Ἢ Ἐπὶ μίαν ὥραν διήρκεσεν ὁ βομβαρδισμὸς τρομακτικῶς ἐμπνεύσας τὸν πανικόν. Ἢ Νεκροὶ και τραυματῆαι ὄχι ὀλίγοι και τρομοκρατία καθ' ὅλην τὴν πόλιν και τὰ περίχωρα ἀπερίγραπτος. Ἢ Ἀλλὰ μετὰ τὴν τρικυμιάν ἡ γαλήνη. Διαμαρτυραί, συλλαλητήρια, ἐπιδεικτικὰ κηδεῖαι τῶν θυμάτων και ὅπως ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου αὐτοῦ μετὰ τὴν συμφορὰν ἡ ἐγκαρτέροσις μετὰ τὸν θόρυβον ἡ ἡσυχία και μόνον ὁ πόνος τῶν οἰκογενειῶν τῶν θυμάτων θὰ παραμείνῃ ἡ ζωηρότερα ἀνά-

μνησις της ἐναερίου ἐπίδρομῆς τῶν Γερμανῶν κατὰ της Θεσσαλονίκης.

* *

Τὰ μακεδονικὰ ὄμως παιδιὰ δὲν τὰ συνταράσσει ὁ ἐξ ὕψους μόνον κίνδυνος. Ἢρχισάν αἱ ἀψιμαχίαι μεταξὺ τῶν ἰντιπάλων στρατῶν. Αἱ περιπολῆαι συμπλέκονται, τὸ πυροβολικὸν ἀνταλλάσσει ὀβίδες, καταλαμβάνονται ἐπικαιρα σημεῖα και μετ' ὀλίγον ἀνακαταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ κατόχου. Τὸ αἷμα τρέχει εἰς μικρὰς ποσότητας διὰ νὰ γυθῆ ἀργώτερον ἀφθονον και νὰ γορτάσῃ τὴν Μακεδονικὴν γῆν. Πληγωμένοι μεταφέρονται εἰς τὰ νοσοκομεία και ἀρκετὴ συγκίνησις ἐπικρατεῖ και μετὰ τῶν ἀντιμαχομένων στρατῶν και τῶν ἐγγυρίων πληθυσμῶν.

Τὸ κινδυνώδεστερον σημεῖον διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου εἶνε ἡ νεινίασις τῶν Βουλγάρων εἰς τὰ ἑλληνικὰ σύνορα. Ἢν αἱ περιστάσεις ἐπιτρέψουν νὰ ἐμφανισθοῦν οὔτοι πρὸ τῶν ὀρίων μας και θελήσουν νὰ καταλάβουν ἑλληνικὸν ἔδαφος και ζητήσουν νὰ καταπιέσουν και τυραννήσουν ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς, ἡ θέσις μας θὰ εἶνε πολὺ δύσκολος. Κανείς Ἑλλῆν δὲν θὰ εὐρεθῆ ἀνεχόμενος τοιαύτην κατὰστασιν...

Καὶ ἐν τῷ τὰ ἐξωτερικὰ μας δὲν εἶνε διόλου βόδινα ἐσωτερικῶς πάσχονεν ὀνεινῶς. Ἢρχομεν Κυβέρνησιν μὴ τηρούσαν οὐδ' αὐτὰ τὰ προσήματα ὕψισταμένην μείωσιν της ἐπιβολῆς της και ἐν τῇ διαχειρίσει των κοινῶν και ὑπὸ διπλωματικὴν ἐπιφίλιν και εἰς τὰς σχέσεις της πρὸς τὰς λαϊκὰς ἀνάγκας και ἐκεῖ ὅπου παντοκρατορεῖ και κυριαρχεῖ και ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κοινοβουλίου.

Καὶ οἱ πλέον συντηρητικοὶ τῶν πολιτῶν χάνουν τὴν ὑπομονὴν των πλέον και εὐχονται νὰ φύγωμεν τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὸν ἐκτροχισμὸν αὐτὸν διὰ νὰ ἐξέλθωμεν εἰς ἕνα ὀρόμον ἀνεκτόν ὑπὸ τῶν περιστάσεων.

Δ. Α. Ζ.

ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΥΡΩΜΜΑΤΗΣ

Ἢ Κοινωνία τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὴν πλέον ἀνυπόκριτον θλίψιν συνώδευσεν εἰς τὸ μεγάλο και ἀγύριστο ταξεῖδι τὸν αἰμνηστον Σπυρίδωνα Μαυρομμάτην. Πλήρης ἡμερῶν, ἀκαμειότατος, γλυκὺς, προσηπῆς, στωμύλος ἦτο προσφιλέστατος σύντροφος και πολὺτιμος φίλος. Ὀλίγας ἀκόμη στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου του ἀπετέλει τὸ κέντρον της ἀγαπημένης του συντροφιάς και μὲ τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμά του, μὲ τὰς ζωηρότητας ἀναμνήσεις του, μὲ τὴν ἀτελεύτητον ἀνεκδοτολογίαν του, μὲ τὸν θερμὸν πατριωτισμὸν του, μὲ τὴν πολλαπλὴν μόρφωσιν του και τὴν εὐγένειαν της ἀρχοντιάς του ἐσκορπίεν ἀρείδιώλυτα τοὺς πνευματικούς του θησαυροὺς και τὴν γοητεῖαν της καλοσύνης του. Ἢ Ἀνώτερος Δικαστικὸς και ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διατελέσας ἰδιώτευν ἀπὸ μικρῶν ἐτῶν.

Ἢ Ἀνήκων εἰς ἀριστοκρατικὴν οἰκονογένειαν της Ἀκαρνανίας, ἀνατραφεὶς μέσα εἰς τὰ μεγάλα παραδείγματα ἀρχοντικοῦ Οἴκου ἦτο πρότυπον ἀνδρὸς γνωρίζοντος νὰ σέβεται τὰς κοινωνικὰς του ὑποχρεώσεις και νὰ παρέρχεται ὑπερήφανος ἀπὸ τὴν μικρολόγον ἔρευναν της ἀγοσχόλου κοινωνίας.

Ἢ γνωριμία του μὲ δασκὰς μεγάλως φυσιογνωμίας της ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, ἡ φιλία του μὲ τὰ σπου-

δαιότερα πολιτικά πρόσωπα, χωρίς ποτε αυτός ο ίδιος να θελήσει να αναμνησθεί εις την πολιτικήν, ή εκ του γάμου του αναστροφή του με την ζωή των Ανακτόρων, έδωκεν άφορμήν εις το εϋστροφον πνεύμα του να συγκεντρώσει άπειρίαν άγνωστων επεισοδίων σχετιζομένων με τας χορυφάς της Αίλης, του Στρατού, του Ναυτικού, της Πολιτικής, της Διπλωματίας, της Εκκλησίας και της Διοικήσεως.

Ήτο τόσοσν πλουσία ή μνήμη του και τόσοσν σαγη νευτική ή άφήςησίς του που σε κάθε κύκλον, σε κύκλον σοβαρόν και σε κύκλον διασκεδαστικόν και σε κύκλον που κυριαρχούσεν ή τρελλή χάρις της νεότητος, έλημονοϋντο τά πάντα διά ν' άποασθώσι τά ιστορικά ανέκδοτα του και τας πλήρεις ενδιαφερόντος διηγήσεις του. Ο γράφων τας γραμμάς αυτές αισθάνεται βαθείαν οδύνην διότι μαζί με την άδόκητον απώλειαν του πολυσεβάστου φίλου του άπώλεσε διά παντός την ευκαιρίαν να συγκρατήσει την θαυμαστήν και σπουδαιότατην άνεκδοτολογία του ως πολλάκις είχαν αποφασισθή μετά του άειμνήστου.

Συνδεθείς ο συμπαθεστάτης μνήμης Σ. Μανρουμάτης μετά κόρης περιφανούς οικογενείας της Ελλάδος, της θυγατρός της και έτι ζωής κυρίας Θεοχαρή Μεγάλης Κυρίας της Τιμής της Βασιλείσης Όλγας έπηξεν οίκον Έλληνικότατον όπου εύρον καταφύγιον όλα τα εύγενή συναισθήματα, όλα τα πατριωτικά ιδεώδη και όλη ή ποιήσις των έθνικών παραδόσεων. Η « Έλληνική Επιθεώρησις » ή όποία άπώλεσε πολύτιμον φίλον απευθύνη τα πλέον ειλικρινή συλλυπητήρια εις την έριτίμον χήραν του κυρίαν Μαυρομάτην και τον μονογενή υίόν του.

ΣΟΦΙΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ

Παλαίμυχος της Έλληνικής Σκηνης άπεσύρθη από ετών από την ενεργόν ζωήν του Θεάτρου άφ' ου έπι μακράς περιόδους εκυριάρχησεν ο άστειρισμός της επί του Έλληνικού Θεατρικού ορίζοντος.

Πρό τινων ήμερών άπέθανε και μαζί της εξέλιπε και ένα κομμάτι από το παρελθόν που μόνον αναμνήσεις το συνέδεε με το παρόν.

Συλλυπούμεθα τον άει νεάζοντα υπέργηρον κ. Ταβουλάρην και την διαλεκτήν καλλιτέχνηδα κ. Φύρστ κόρην της.

ΚΟΣΜΟΣ

Τά άντισυνταγματικά μέτρα της Κυβερνήσεως, τά παράνομα, τά όποία άνωχώς ο κ. Ράλλης με ειρωνικών μειδιάμας εις τά χείλη έχαρακτήριζεν ως ύπαγόμενα

Η ΠΕΙΝΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

λάάυτερόντα κάθε ευθύνηνης Κυβερνήσεωςλόγω της παμψηφίας της Βουλής, ήγαγον την Κυβέρνησιν εις τελείαν αδυναμίαν πράς εκλήρωσιν στοιχειωδών ύποχρεώσεων προς τας δυστυχείς και πεινασμένας οικογενείας των επιστράτων. Διά τούς Άξιωματικούς του Έλληνικού Στρατού, οι όποιοι βεβαίως έχουν όλον το δικαίωμα να εύρισκουν την πολιτείαν στοργικήν και μεριμνώσαν υπέρ των υλικών αυτών συμφερόντων, αυθιματέως όλως διέθεσαν κολοσσαία ποσά μηνιαίως δι' επαύξησιν των άπολαών των, δια τας οικογενείας όμως των πτωχών επιστράτων άγρόν ήγόρασαν. Συνέπεια τούτου υπήρξεν ή εμφάνισις πρό

της Βουλής σμήνους Έλληνίδων αι όποιοι με κραυγάς, «Ψωμί, Πεινούμε» έζήτησαν να προκαλέσουν την προσοχήν της Κυβερνήσεως επί της άθλιότητος εις την όποίαν εύρίσκονται. Το θέαμα ήτο οικτρόν, βεβαίως συνεκίνησε τά μέλη της Κυβερνήσεως άλλα ουδέν μέτρον έλήφθη, ουδέ και ύπόσχεται προς μεταβολήν των δυσμενών όρων της σημερινής ζωής των οικογενειών των επιστράτων. Διά τούτο έλαβον την άγουσαν προς τά άνάκτορα με τας παρακτικάς κραυγάς.

— Μεγαλειότατε ψωμί. Άκουσε τον πόνον μας.
— Πεινούμε, Μεγαλειότατε.

Η επέτειος της Έλληνικής Αναγεννήσεως, ή επέτειος του ένδοξου Εικοσιένα εωρτάσθη και έφέτος με τον πανηγυρικώτερον τρόπον. Η Έλληνική ψυχή βεβαρυμένη από πιέσεις, από κινδύνους, από εφιάλτας άφήκεν έαυτήν έλευθέραν να εκσπάσθη εις πατριωτικούς ένθουσιασμούς δηλωτικούς του πόθου της εκπληρώσεως των μεγάλων όνειρων της Φυλής. Προς εκείνους δε προς τούς όποιους άποβλέπει μετ' εμπιστοσύνης διά την πραγματοποίησιν των έθνικών μας πόθων, προς τον διαφοροεφή και πολυφίλιτον Βασιλέα μας Κωνσταντινον και τον υπέροχον πολιτικόν μας Έλευθέριον Βενιζέλον επέδειξε την άπόλυτον άφοσίωσίν του και εύρεν ευκαιρίαν να βροντοφωνήσθ τα αισθήματά του κατά την επέτειον της Έθνικής μας εορτής. Το Πανεπιστήμιον διά θαυμασίας όμιλίαις του κ. Σίμου Μενάρδου, τά Σχολεία, αι Συντεχνίαι, ο Παρνασσός, αι Έπαρχίαι έώρτασαν επίσης με ένθουσιασμόν την επέτειον της Έλληνικής Έπαναστάσεως.

Η 25η ΜΑΡΤΙΟΥ
Η επέτειος της Έλληνικής Αναγεννήσεως, ή επέτειος του ένδοξου Εικοσιένα εωρτάσθη και έφέτος με τον πανηγυρικώτερον τρόπον. Η Έλληνική ψυχή βεβαρυμένη από πιέσεις, από κινδύνους, από εφιάλτας άφήκεν έαυτήν έλευθέραν να εκσπάσθη εις πατριωτικούς ένθουσιασμούς δηλωτικούς του πόθου της εκπληρώσεως των μεγάλων όνειρων της Φυλής. Προς εκείνους δε προς τούς όποιους άποβλέπει μετ' εμπιστοσύνης διά την πραγματοποίησιν των έθνικών μας πόθων, προς τον διαφοροεφή και πολυφίλιτον Βασιλέα μας Κωνσταντινον και τον υπέροχον πολιτικόν μας Έλευθέριον Βενιζέλον επέδειξε την άπόλυτον άφοσίωσίν του και εύρεν ευκαιρίαν να βροντοφωνήσθ τα αισθήματά του κατά την επέτειον της Έθνικής μας εορτής. Το Πανεπιστήμιον διά θαυμασίας όμιλίαις του κ. Σίμου Μενάρδου, τά Σχολεία, αι Συντεχνίαι, ο Παρνασσός, αι Έπαρχίαι έώρτασαν επίσης με ένθουσιασμόν την επέτειον της Έλληνικής Έπαναστάσεως.

Η πρωτοβουλία της Α. Μ. της Βασιλείσης μας μας Σοφίας δέν σταματά εις ώριμένα σημεία. Το ενδιαφέρον της εινε ακατάβλητον και ή σκοπίμος και κωνωφελής εργασία της θα

ΤΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΝ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗΤΑΡΟΙΜΙΩΔΗΣ ΕΡΓΟΝ

Νοσοκομείον άναγεσθέν εις την αρχήν της όδου που άγει προς την Σχολήν των Ευελπίδων και περιλαμβάνον χειρουργείον, ίατρείον, φαρμακείον, αιθούσας παραμονής των ζώων, ειδικόν λουτρόνα και εύρωχάττος σταύλους διά τά υπό παρατήρησιν ζώα.

Όλα τά έξοδα της ιδρύσεως και της συντηρήσεως θα βαρύνουσι το ιδιαίτερον Ταμείον της Μεγαλειότητός Της μέχρις έξευρέσεως μονίμων υπέρ αυτού πόρων.

Η δρᾶσις της Βασιλείσης στρέφεται ούτω και επί ζητημάτων εύρυτάτης σημασίας και παραμένει εις όλους μας ή έντύπωσις της τελειότητος άφ' ου ή εκτέλεσις και ή εφαρμογή εινε έργον της υπερόχου εμπνεύσεως Της, των εύγενών Της αισθημάτων και της άκλονήτου θελήσεώς Της.

Ένας νεαρός Έλλην επιστήμων ο χημικός κ. Πανόπουλος εύρίσκει εις τας παραμονάς νέας έφευρέσεως ικανής να έπιφέρη την ριζικήν θεραπείαν της φοβεράς φυματώσεως. Αν

Η ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ
αι προσπάθειαι του νεαρού επιστήμονος στεφθώσιν υπό έπιτυχίας έτιμή και δόξα εις την Έλληνικήν επιστήμην και εις το Έλληνικόν όνομα.

Η εκτίμησίς μας προς το πρόσωπον του κ. Δραγουμνι εινε άπεριόριστος. Η πολυμάθειά του, ή ευθυκρισία του, ή δέυτης της αντίληψέως του, ο πατριωτισμός του ευρέθησαν πάντοτε εις ένα

Ο κ. ΔΡΑΓΟΥΜΝΗΣ πολύ υψηλόν επίπεδον το όποιον κατέκτησεν όχι δι' αναρχικήσων αλλά διά της άξίας του και των μεγάλων πνευματικών και ψυχικών του εφοδίων. Και όμως μετά θλίψεως το άναγράφομεν, αυτός ο διάθερος υπερασπιστής των Συνταγματικών διατάσεων, αυτός ο φρουρός του πολιτεύματος, αυτός ο αδιαλλακτος εις πάσαν παρέκκλισιν από των αυστηρών διατάσεων του νόμου, συμμετέχων, ός Υπουργός των Οικονομικών, εις την ιστορικήν πλέον Κυβέρνησιν Σκουλοϋδη διαπραξε τόσας υπερβασίας συνταγματικας που είμεθα βέβαιοι ότι ο ίδιος, εύρισκόμενος πλέον εκτός της Αρχής, εκτός του κυβερνητικού ύπνωτιστικού περιβάλλοντος, θα διαπορή περι της σειράς των διαπραχθέντων σφαλμάτων όχι άναξίων της φήμης και της άξίας ενός Στεφάνου Δραγουμνι.

Ημείς νομίζομεν ότι άπομακρυνθείς του σημερινού άμαρτωλού Υπουργείου προσέφερεν υπηρεσίαν και προς τον έαυτόν του και προς τούς φίλους του τούς εκτιμώντας τας μεγάλας άρετάς του και εις τον τόπον ο όποιος επί παλν θάξξη ανάγκην της αντίληψεως πολιτικού της υπεροχής και της άξίας του τείως Υπουργού των Οικονομικών.

Τηλεγράφημα εκ Χριστιανίας πρωτευούσης της Νορβηγίας μάς πληροφορεί ότι έψηφίσθη συνταγματική διάταξις εις την Νορβηγικήν Βουλήν διά καταπληκτικής πλειονοψηφίας διά της όποιας επιτρέπεται εις τας γυναίκας να διορίζωνται μέλη της Κυβερνήσεως.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
Φαίνεται ότι ή Νορβηγική Βουλή προβλέπουσα τηνπαράτασιν του πολέμου και την τυχόν συμμετοχήν της χώρας εις αυτόν, όποτε διακινδυνεύει ο άρρον πληθυσμός της να έξολοθρευθῆ, έλαβε το μέτρον εν έλλείψει άνδρών να κυβερνάται υπό γυναικών !! Άσχέτως όμως προς την σκέψιν αυτήν το μέτρον τούτο της Νορβηγίας θα δώσθ καταπληκτικήν άδησιν εις τας ιδέας της χειραφετήσεως και μετά τον πόλεμον ή γυναίκα θα έπιτύχη πλείστα όσα εξ εκείνων τα όποία της άπεστέρησεν ή μέχρι τούδε άνδρική παντοδυναμία.

Η δύναμις της προόδου και ή εξέλιξις της ζωής εινε εκείνη που θα θέτη αιωνίως την σφραγίδα της επί της διαπλάσεως και διαμορφώσεως της ανθρωπότητις.

Η 5η Μαρτίου έπανεφερεν εις την μνήμη μας την γλυκυτάτην μορφήν του άειμνήστου Γεωργίου Α'. Ο καλοκάγαθος Βασιλεύς ο επί μακράν σειράν έτών διευθύνων τας τύχας της πατρίδος έπέπρωτο την ώραιότεραν εποχήν της Βασιλικής Του ζωής να εύρη τον θάνατον από χειρός παράφρονος κακούργου. Η

Έλλάς τον έθρήνησεν ειλικρινώς και έπέδειξεν όλα τά αισθήματα ευλαβοϋς λατρείας προς την μνήμην του μάρτυρος. Την επέτειον του θανάτου του έψάλησαν επίσηςμοι έπιμνημόσυνοι δεήσεις και από την λαϊκήν ψυχήν έξεδηλώθη όλη ή θερμή της άφοσίωσεως την όποίαν ολόκληρον και καταπληκτικώς ηύξημένη μετέδωσεν εις τον Πρωτότοκον Υιόν Του Τον εύκλεώς σήμερον διακυβερνώντα την χώραν μας

Δευτέραν επιστολήν απέστειλεν ο φιλόπατρις Βασιλόπαις Νικόλαος εις τον ευρωπαϊκόν τύπον υπεραμυνομένος των έθνικών συμφερόντων και έξαίρων τα

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΑΙΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

παραρηνηνούμενα δικαία του Έλληνισμού. Την επιστολήν αυτήν, ο ακαταπόνητος εις έθνικήν δρᾶσιν Βασιλόπαις άπήρθησεν προς τον Λόρδον Μπᾶρναμ, έθνομισειύθη δε εις τον « Ημερήσιον Τηλέγραφον » του Λονδίνου. Τα σόγια του Άγγλικού Τύπου υπήρξαν ευμενῆ διά την Υψηλότητά Του και ή σαφής και ειλικρινής διατύπωσις των επιχειρημάτων Του όχι μόνον εκρίθη μετά της όφειλομένης σοβαρότητος αλλά και πλάνας διέλυσε και πολλών παρεξηγήσεων τας άφορμάς ήρεν εκ του μέσου. Υπήρξε σαφής και εις το ζήτημα της Έλληνοσερβικής συνθήκης, καθώρισε τούς λόγους της σημερινής επιβεβλημένης στάσεως της Ελλάδος, έτόνισε τά φιλικώτατα αισθήματα του Έθνους προς τας έλευθερωτριάς Δυναμείς της Ελλάδος, διεμαρτυρήθη διά την άδικον μομφήν την όποίαν οι άνταντικοί μάς αποδίδουν σχετικώς προς τον άνεφοδιασμόν των ύποβρυχίων και με πολλήν εύγένειαν διεβίβασε την λύπην του Έθνους και του Βασιλέως Του διά τας άδικους επικρίσεις του Άγγλικού τύπου και την μεροληπτικήν αυτού στάσιν. Έν γένει το δημσίεμμα της Α.Β.Υ. έπροκάλεσεν άρίστην έντύπωσιν εις το έξωτερικόν και εύάρεστα και ικανοποιητικά συναισθήματα εις τούς παρ' ήμιν κύκλους.

Επιπροτούμεν την άπόφασιν του κόματος των Φιλελευθέρων όπως διοργάνωθ όμιλίας προς τον Λαόν. Εινε δικαίωμα άπορρέον εκ του Συντάγματος και εινε δείγμα επί πλέον πολιτικής ώριμάνσεως του κόματος έκεινου το όποιον ζητεί διά των άριστέρων

ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

του να αναπτύξη τας ιδέας του και τας αρχάς του ένώπιον των Λαϊκών ομάδων. Ίσως δε εινε καθήκον επιβεβλημένον των πολιτικών των άκολουθούντων τας αρχάς του κ. Βενιζέλου ή τιαυτή πρό του Λαού έμφάνισις λαμβανομένης υπ' όψιν της επισήμου άποχής του κόματος από της πολιτικής σκηνης. Και όχι ίσως αλλά ώρισμένως επιβάλλεται εις το μεγαλειότερον κόμμα της Ελλάδος, το μέχρι πρό ολίγον διέπον τας τύχας της, το έχον επί κεφαλής του ένα εκ των πλέον περιβλέπτων πολιτικών των τελευταίων χρόνων, να

μη αδρανῆ, νὰ μὴ σιώπα, ἀλλ' ὅπως ἀντιθέτως εἰς τοιαύτας δεινὰς περιστάσεις νὰ ἀκούεται κηρύττων τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐμπνέον τὴν πίστιν πρὸς τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἐπὶ τοιοῦτον πνεῦμα ἐπιδοκιμαζόμεν τὴν ἐμφάνισίν του καὶ εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν τάχιστα ἑξαπλουμένην τὴν ἐμφάνισίν του καὶ εἰς ὅλους τοὺς νομοὺς τοῦ Κράτους πρὸς τελειότεραν διαφώτισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Ὁ ἄρχηγὸς τῆς Ἀγγλικῆς ἀποστολῆς Ναυάρχος Κάρο ἐξήτησε παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ν' ἀπαλλαγῇ τῶν καθηκόντων του.

— Πρόκειται ν' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἀγγλικὸν ναυτικόν.

— Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δημοσιεύουσα εἰσῆμα ἀνακοινωθέντα ἀναγγέλλει εἰς τοὺς ὁμοειδεῖς τῆς τὰς διαρκεῖς νίκας !!

— Ὁ ἀείμνηστος Μαυροματίτης περὶ οὗ γράφομεν εἰς ἄλλην στηλὴν διετέλεσεν εἰσηγητὴς εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν, τὸ ἀποφανθὲν ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ κατηγορία κατὰ τοῦ Τρικούπη διὰ τὸ περίφημον ἄρθρον του «Τίς πταίει ;»

— Αἱ ἀσκήσεις τῆς φρουρᾶς ἀπέδειξαν τὴν μεγάλην ἀντοχὴν τοῦ Ἑλλήνου στρατιώτου.

— Τοῦτο ἐξῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ Ἀντιστρατήγου κ. Κωλάρης.

— Οἱ Βούλγαροι ἀπέκλεισαν τὴν Ἑλλάδα ἀποκρίψαντες τὴν τηλεγραφικὴν γραμμὴν εἰς τὰ σύνορα τῆς Φλωρίνης.

— Οἱ ἐν Τουρκίᾳ Ἕλληνες ἐξιολαμίζονται κατὰ ἑκατοντάδας.

— Πρὸς ἐξόντωσίν των μετὰχειρίζονται τὰ βιαιότερα μέσα.

— Τὰ διαβήματα Πατριάρχου καὶ Πρέσβεως μας κ. Καλλέργη εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν.

— Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου ἤρχισεν ἐκδιδόμενος, ὁ «Κήρυξ» ἐβδομαδιαία ἐφημερὶς ἐκπροσωποῦσα ἐπισημῶς τὰς ἀρχὰς τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Αἱ ἐκάστοτε ἐκδόσεις τοῦ «Κήρυκος» γίνονται ἀνάρπαστοι.

— Ὅμοδοχοντα Κυβερνητικοὶ Βουλευταὶ ὑπέβαλον πρότασιν πρὸς καθορισμὸν ὅς ἐκλογικῶν περιφερειῶν τῶν Ἐπαρχιῶν ἀντὶ τῶν Νομῶν.

— Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις εἰς Κ)πολιν μνημείου εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἡρωικῆς ἀμύνης τοῦ Τουρκικοῦ Στρατοῦ !!!

— Θὰ εἶνε ζῦλινο τηλεβόλον ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθε Τοῦρκος πατριώτης θὰ καρφώη ἀντὶ πληρωμῆς καὶ ἀπὸ ἐν καρφίον κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Χίντεμποργ.

— Ἀπέθανε δεκαεξαετίας ὑπηρετρία συνειρία σφοδροῦ ζυλοκοπήματος τῆς χαριτωμένης κυρίας τῆς.

— Ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον τῆς.

— Ἡ Ἀγγλία διὰ τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας δαπανᾷ 4 1)2 ἑκατομμύρια λίρας ἡμερησίως.

— Εἰς τὸν παραιτηθέντα ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν Ναυάρχον Τέρπιτζ τὸν στυλὸν τῆς Ἱμπεριαλιστικῆς πολιτικῆς τῆς Γερμανίας ὁ Ἀυτοκράτωρ ἀπήντην θερμὴν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας τὸν ἐχαριστεῖ διὰ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα πολυτίμους ὑπηρεσίας.

— Ὁ Ἀλέξανδρος τῆς Σερβίας ἀπήντην πρὸς τὸν Δ' Ἀνονύσιον τηλεγράφημα εὐχόμενος ἀνάρρωσιν.

— Κατόπιν τῶν ἀγώνων εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ κ. Μαλλιοπούλου καὶ Τσουκαλᾶ διεβιάσθη εἰς τὴν εἰσαγγελίαν τῶν Πλημμελειοδικῶν ἡ δικογραφία τῆς ὑποθέσεως τῆς Ἐταιρείας τοῦ Ἀεριοφωτός.

— Ἡ κ. Ρενὲ Γαλλίς ἐφρόνυσε κατὰ λάθος νεαρὸν Ἕλληνα τὸν Γεώργιον Στρέφην ἐφεδρον δεκανέα τοῦ Πεζικοῦ.

— Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων ἐγένετο ἐπίσημος ἀνακοινώσις περὶ τοῦ νέου Γαλλικοῦ παρασκευάσματος τοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὸ «606» τοῦ Ἔρλιχ.

— Εἰς τὸ νέον φάρμακον ἐδόθη τὸ ὄνομα «Ναργὸλ» ἢ 102.

— Ἀποτελεῖται ἐκ συνθέσεως ἀρσενικοῦ καὶ ἀντιμονίου.

— Ἀγγλικά ἀεροπλάνα ἐπέφερον μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὸν ναυτικὸν καὶ ἀεροπορικὸν σταθμὸν τῶν Γερμανῶν εἰς Ζεεμπρουγκε τοῦ Βελγίου.

— Εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν κατὰστημα τῆς Κας Εὐαγγελίας Μπουλούκου συγκεντροῦντα καθέκαστην ὄλαι αἱ ἐκλείπει κυρία τῶν Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν πέλων των. Ὅλα τὰ γούστα καὶ ὅλα τὰ βαλάντια τὰ ἱκανοποιεῖ ἡ καλλιτεχνικὴ ἀντίληψις τῆς Κας Μπουλούκου. Ὅδος Ἐρμού ἀρ. 10.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τῆς κ. Ἰουλιτέας Ἀδὰμ ὄριστον ἔργον «Ἑλληνις» ἐξεδόθη εἰς κομψὸν τόμον τῆς λογοτεχνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀγκύρας. Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα μιδιστορήματα τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας, καθαρῶς Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως ἐγίνε δὲ ἡ ἐκδοσίς του μ' ἐξαιρετικὴν ἐπιμέλειαν καὶ φιλοκαλίαν.

Τῆς διασημῆς Ἰταλίδος μιδιστοριογράφου Μαθίλδης Σεράο, ἕνα ἀπὸ τὰ λεπτότερα ἔργα, τὸ μιδιστόρημα «Ἐκείνη δὲν ἀπήνησεν», περιελήφθη εἰς τὴν λογοτεχνικὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀγκύρας, εἰς ἐπιμελημένην καὶ κομψὴν ἐκδοσιν.

Τοῦ Μαροῦλ Πρεβῶ, τοῦ Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ, ποῦ ὅλα του τὰ ἔργα εἶνε ἀφιερωμένα εἰς τὴν ψυχολογίαν τῶν γυναικῶν καὶ τὴν διερεύνησιν τοῦ μυστηρίου τῆς καρδίας των ἐκυλοφόρησεν ἑλληνιστί, ἕν ἀκόμη ὠραῖον ἔργον «Ἡ Ἐσαδέλφη Λαύρα». Ἡ ἐκδοσίς ἐξαιρετικῶς ἐπιμελημένη καὶ κομψὴ ἐστόλισε τὴν σειρὰν τῆς λογοτεχνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀγκύρας.

Τὸ Ζιζάνιον. Ὁ κ. Μολφέτας εὐρύνων τὴν δράσιν τῶν δημοσιογραφικῶν του ἀγώνων μετέφερον ἀπὸ τὴν εὐανδρον Κεφαλληνίαν εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τὸ εὐφρόνιστον σατυρικὸν του φύλλον. Τὸ «Ζιζάνιον» κατέκτησε πλέον μὲ τὴν ἀστυράν του καὶ μὲ κάθε νέαν ἐμφάνισίν του, ευρίσκει θερμοτέραν ὑποδοχὴν τὸσον ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῶν Ἀθηνῶν ὅσον καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ἐπιθεώρησις. Ἐξεδόθη πολυσέλιδος ἡ πολιτικὴ «Μηνιαία Ἐπιθεώρησις» ἐπιμέλεια τοῦ κ. Καφαντάρη περιέχουσα μελέτας τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου, Διομήδους, Καφαντάρη, Ρεπούλη, καὶ ἄλλων ἀξίας μεγίστης προσοχῆς.

Ἡ Τρισευγένη. Δράμα τετραπράκτων τοῦ κ. Κ. Παλαμά. Ἔργον βαθύ, ἔργον ἀντάξιον τοῦ συγγραφέως του. Ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς ἐκδοτικῆς ἐταιρείας, τὰ ἔργα τρίτον εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἐκδόσεως καὶ «τιμᾶται ἀντὶ δραχμῆς».

Μαζῆ, μὲ τὸ ἔργον δημοσιεύεται καὶ ἕνα γράμμα τοῦ κ. Ν. Κογεμένου.